Dziś 6 stron *Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!*

NOWINY RZESZOWSKIE

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR

Nakład 62.778 Wyd. A Cena 40 gr

Nr 22 (2681) — Rzeszów, poniedziałek 27 stycznia 1958 r.

28 bm. narada aktywu FJN

Zawiadamiamy, że w dniu 28 bm. (wtorek) o godzinie 10 odbędzie się w sali kolumnowej KW PZPR w Rzeszowie narada aktywu Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu pracującego w kampanii wyborczej.

Na naradę proszeni są również kandydaci na radnych WRN zamieszkali w mieście Rzeszowie.

Na posiedzeniu w dniu 25 bm.

Sejm uchwalił ustawę o radach narodowych

Tekst ustawy o radach narodowych *podajemy* na stronach 3, 4 i 5

WARSZAWA (PAP). 14 posiedzenie Sejmu PRL rozpoczęło swe obrady 25 bm o godz. 10 pod przewodnictwem marszałka Sejmu — CZESŁAWA WYCECHA. Na obrady przybyli członkowie Rady Państwa z jej przewodniczącym ALEKSANDREM ZAWADZKIM i członkowie rządu z premierem JÓZEFEM CYRANKIEWICZEM.

Głównym tematem obrad jest **debata nad sprawozdaniem Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o radach narodowych.** Oprócz tego na porządku dziennym znajdują się dwa dalsze punkty: pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych oraz uporządkowaniu niektórych spraw, związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego oraz pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o umorzeniu niektórych długów i ciężarów.

Po zatwierdzeniu porządku dziennego obrad Izba przystępuje do pierwszego punktu — sprawozdania Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o radach narodowych. Głos zabiera sprawozdawca — pos. **Bronisław Ostapczuk** (PZPR).

W dyskusji nad sprawozdaniem Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o radach narodowych zabierało głos 13 posłów.

Po wyczerpaniu listy mówców marszałek Sejmu zarządził głosowanie nad projektem ustawy o radach narodowych łącznie z poprawkami, zgłoszonymi przez referenta projektu pos. B. Ostapczuka oraz pos. A. Musiałową. **Sejm przyjął ustawę o radach narodowych jednomyślnie.**

(Ciąg dalszy na str. 2)

Akademia w Warszawie
w 15 rocznicę powstania
Związku Walki Młodych

WARSZAWA (PAP). W sali Opery Warszawskiej (dawnej „Romie"), w tej samej sali, w której w grudniu 1947 r. obradował pierwszy w wolnej Polsce Krajowy Zjazd Związku Walki Młodych, odbyła się 25 bm. akademia z okazji 15 rocznicy powstania ZWM.

Najwyższe władze państwowe oraz PZPR i ZSL reprezentowali: JÓZEF CYRANKIEWICZ, IGNACY LOGA - SOWIŃSKI, JERZY MORAWSKI, ALEKSANDER ZAWADZKI, JERZY ALBRECHT, ZENON KLISZKO, STEFAN IGNAR, JÓZEF OZGA - MICHALSKI, PIOTR JAROSZEWICZ I ZENON NOWAK.

W ten uroczysty wieczór na sali spotkali się ci, którzy w czasach hitlerowskiej okupacji byli twórcami związku walki o wolność i sprawiedliwość społeczną, uczestnicy słynnych akcji odwetowych ZWM, Gwardii i Armii Ludowej, dziś często zajmujący wysokie stanowiska w różnych dziedzinach naszego życia, ci, którzy w pierwszych latach powojennych w szeregach ZWM utrwalali władzę ludową w mundurze ormowca i żołnierza KBW, inicjowali ZWM-owski młodzieżowy wyścig pracy, organizowali kursy przygotowawcze, otwierając w ten sposób młodzieży robotniczej i chłopskiej drogę na wyższe uczelnie.

W prezydium akademii zasiadają: przewodniczący Krajowego Komitetu Obchodu 15 rocznicy Powstania ZWM, członek Biura Politycznego KC PZPR — **Jerzy Morawski**, który przewodniczy akademii, minister obrony narodowej — gen. broni **Marian Spychalski**, sekretarz KC PZPR, I sekretarz KW — **Witold Jarosiński**, dawni przywódcy Związku Walki Młodych — **Helena Jaworska, Zofia Jaworska**, gen. dyw. **Janusz Zarzycki**, były redaktor czasopisma ZWM w okresie okupacji „Poradnika Oświatowego" min. **Stefan Żółkiewski**, jeden z przywódców młodzieży wiciowej, dziś wice

(Ciąg dalszy na str. 2)

Przemówienie J. Morawskiego wygłoszone na akademii w 15 rocznicę ZWM podajemy na stronie 2

Na zdjęciu: Członkowie ZWM z Warszawy (Żoliborz) (od lewej, Stanisław Misztal, pseudonim „Andrzej", Zofia Staniszewska - pseudonim „Hanka" i Zbigniew Szewczyk. Zdjęcie dokonane w czasie powstania — sierpień 1944 r.

CAF — Z Archiwum Zakładu Historii Partii przy KC PZPR.

Fot — CAF

Poniedziałek 27 stycznia

NIEDZIELA 2 LUTY WYBORY DO RAD

Wielki wiec przedwyborczy
w Rzeszowie

W sobotę po południu odbył się w Domu Kultury przy ulicy Langiewicza w Rzeszowie wielki wiec przedwyborczy zorganizowany przez Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu. Na wiec bardzo licznie przybyło społeczeństwo miasta i województwa — wyborcy i kandydaci na radnych. Zagajenia dokonał przew. WK SD mgr Świder, witając zebranych wyborców, kandydatów i przedstawicieli partii politycznych członka KC PZPR, I sekretarza KW PZPR — tow. Władysława Kruczka, członka NK ZSL, wiceministra leśnictwa, posła ziemi rzeszowskiej — ob. Romana Gessinga, członka NK ZSL ob. Stanisława Janusza oraz pozostałych przedstawicieli władz partyjnych wojewódzkich i miejskich.

Dłuższe przemówienie wygłosił wiceminister Roman Gessing, przedstawiając zebranym nasz ogólnonarodowy dorobek gospodarczy w okresie władzy ludowej. Sporo miejsca poświęcił mówca Rzeszowszczyźnie, która w szybkim tempie nadrabia zaniedbania dziesiątek lat. Przed woj. rzeszowskim stoją dalsze perspektywy rozwoju, a jak one zostaną wykorzystane zależeć będzie w dużej mierze od przyszłych rad narodowych, od nas samych — wyborców.

Do zebranych przemówili: I sekretarz KW PZPR — tow. Kruczek i wiceprzewodniczący WK SD — dr Błoński.

Uczestnicy wiecu uchwalili apel do wyborców (tekst apelu zamieszczamy poniżej).

APEL
uczestników wiecu do wyborców woj. rzeszowskiego.

OBYWATELE!

W dniu 2 lutego 1958 r. mamy wyrazić swe obywatelskie i patriotyczne uczucia w głosowaniu na

(Ciąg dalszy na str. 2)

Kandydaci FJN
— aktywni działacze społeczni

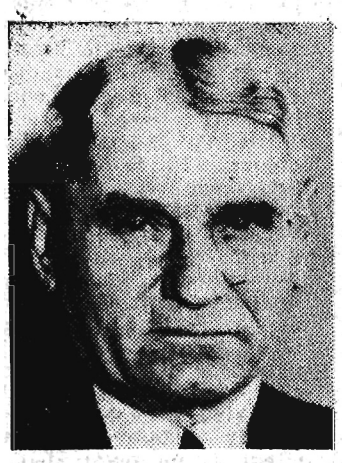

Antoni Niemiec

— przewodniczący Woj. Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, kandyduje z okręgu jasielskiego.

A. Niemiec jest znanym działaczem ruchu ludowego. Po wojnie jako prezes Woj. Zarz. ZSCh dużo pomocy udzielił ludności z terenów przyczółkowych. W późniejszych latach był posłem na Sejm PRL i prezesem WK ZSL. Od 1952 r. był radnym do WRN, a równocześnie przewodniczącym komisji rolnictwa i leśnictwa. O swej pracy mówi on:

— Społeczeństwo dużo oczekuje od nowych rad. Wykazują to obecne zebrania, na których ludność wysuwa tysiące różnego rodzaju postulatów. Oczywiście, że wiele z tych postulatów będzie zrealizowanych z dotacji państwowych, jednakże trzeba będzie też dużo inicjatywy ze strony wyborców.

Np. mnie interesuje sprawa melioracji, o której tak wiele mówią wyborcy na spotkaniach. Na ten cel w br. przeznacza się w województwie 45 mln zł, czyli o 12 milionów złotych więcej niż w roku ubiegłym. Pieniądze te powinny być wydatkowane z rozsądkiem. Prace melioracyjne powinny być prowadzone przede wszystkim tam, gdzie jest zainteresowanie tą sprawą samych chłopów. Lata ubiegłe uczą nas, że gdzie takiego zainteresowania nie było — prace melioracyjne minęły się częściowo z celem. Tych błędów nie wolno nam powtarzać. Dlatego konieczna jest organizacja spółek wodnych i zespołów łąkarskich.

Z tytułu zajmowanego stanowiska będę pomagał w umacnianiu spółdzielni produkcyjnych, których mamy 79. Spółdzielnie te powinny okrzepnąć i wzmocnić swoje pozycje.

Edward Kaźmierski

Kandydat na radnego MRN w Mielcu

Urodził się w 1930 r. w Zawadzie, pow. Staszów, woj. kieleckie. Jest długoletnim pracownikiem mieleckiej WSK, do której zgłosił się zaraz po ukończeniu liceum mechanicznego w Ropczycach. Przez szereg lat pracował w środowisku młodzieżowym na terenie zakładu. Obecnie pełni funkcję zastępcy kierownika planowania na jednym z wydziałów.

Po VIII Plenum wybrany został w skład KZ PZPR. Cieszy się dużym zaufaniem wśród załogi. W ubiegłej kadencji był aktywnym radnym MRN i obecnie kandyduje na radnego również do MRN.

— Jak wyobrażam sobie pracę na stanowisku radnego — mówi kandydat. — Nie wyobrażam sobie inaczej jak w komisjach rad, w zespołach i w stałej więzi z ludnością.

Dalej — pracę radnego, komisji i całej rady należy oprzeć na realnych planach, które powinny być realizowane. O wszystkich poczynaniach rady i komisji powinno wiedzieć społeczeństwo. I nie tylko wiedzieć, ale wpływać i czuwać nad pracą rady.

— Bardzo wiele jest spraw do załatwienia, które zostały rozpoczęte przez byłą radę. Wymienię tutaj tylko niektóre, są to: sprawa budowy domków jednorodzinnych, gazyfikacja starego Mielca, ożywienie pracy komitetów blokowych, walka z chuligaństwem oraz sprawa zaopatrzenia sklepów.

Są to problemy, nad którymi moim zdaniem przyszła MRN musi dużo popracować. Projekt ustawy o radach, który został uchwalony przez Sejm ułatwi działalność przyszłej MRN w tym sensie, że będzie mogła wiele spraw po prostu bezpośrednio regulować, a nie jak dotychczas jedynie „opiniować".

— Rzecz jasna, że przy wzroście kompetencji wzrosną i obowiązki, ale łatwiej będzie wywiązać się MRN ze swoich obowiązków, jeżeli poczuje się ona faktycznym gospodarzem miasta.

Tadeusz Koszałka

— działacz społeczny. Kandyduje do MRN w Głogowie.

Chciałbym zwrócić uwagę na znaczenie nowej ustawy o radach narodowych w ogóle, a konkretnie mówiąc dla naszej MRN. Dokument ten przyczyni się do wzrostu autorytetu przyszłych rad, rozwoju ich inicjatywy, zwiększenia uprawnień oraz pomoże w nawiązaniu ściślejszej więzi terenowych organów władzy ludowej ze społeczeństwem.

Wprawdzie przedtem dużo mówiło się, że rady narodowe są gospodarzami swojego terenu, jednak w praktyce tymi gospodarzami nie były. Kompetencje i uprawnienia np. miejskich rad były bardzo szczupłe. Rada nie miała żadnego wpływu na działalność terenowych przedsiębiorstw państwowych czy spółdzielczych. Podam konkretne przykłady.

W Głogowie jest zakład przemysłowy — „Lnianka" oraz GS. Kiedy dawniej MRN chciała pomóc tak pierwszemu, jak i drugiemu przedsiębiorstwu, napotykaliśmy na poważne trudności i opory ze strony poszczególnych osób, które naszą pomoc odrzucały, nazywając ją „mieszaniem się Prezydium i w ogóle Rady w nieswoje sprawy".

Nowa ustawa reguluje te sprawy.

Nowa ustawa dużo uwagi i miejsca poświęca sprawie więzi rad z ludnością.

Uważam za słuszne, żeby np. sesje naszej rady organizowane były w godzinach popołudniowych, aby ludzie mogli w nich brać udział i powiedzieć swoje zdanie na temat omawianych zagadnień.

KOMUNIKATY

XXXVI publiczne losowanie Rzeszowskiej Gry Liczbowej „Koniczynka" odbyło się w niedzielę 26 bm. w Rzeszowie przed finałami Centralnych Mistrzostw KBW w boksie. 11-letni Marian Łuczak wyciągnął z bębna 5 piłeczek z następującymi liczbami:

82 — 33 — 25 — 89 — 19

Do XXXVI rzutu gry wpłynęło ogółem 191.098 kuponów na łączną kwotę 573.294 zł.

Na wygrane przypada więc 286.647 zł. (kel)

Nowa ustawa o radach narodowych — ważną kartą praw terenowej władzy ludowej wynikającą z demokratycznej istoty socjalistycznego ustroju

Przemówienie członka Biura Politycznego KC PZPR Jerzego Morawskiego

wygłoszone na akademii w 15 rocznicę ZWM

Towarzysze!

Kiedy piętnaście lat temu powstawał Związek Walki Młodych, znaczyło to, że najbardziej świadome politycznie i społecznie odłamy młodzieży polskiej, ustami założycieli ZWM, przede wszystkim działaczy dawnego Komunistycznego Związku Młodzieży Polski, zgłosiły przystąpienie do walki, którą toczyła Polska Partia Robotnicza, o niepodległą i sprawiedliwą Polskę — przystąpienie do czynnej walki zbrojnej z okupantem.

Nie była to tylko słowna deklaracja.

ZWM-owcy byli wszędzie, gdzie trzeba było energii i poświęcenia, odwagi i świadomości. W oddziałach Gwardii Ludowej i Armii Ludowej. W „technice" partyjnej i w pracy wśród mas. Na barykadach powstańczej Warszawy i wśród żołnierzy odrodzonego Wojska Polskiego, które wraz z Armią Radziecką doszło do Berlina. Już po wyzwoleniu — w szeregach ORMO w zbrojnej walce z bandami reakcji i wśród organizatorów wyścigu pracy dla pokonania zniszczeń wojennych.

Pamiętamy słowa ZWM-owskiej poetki z lat okupacji: „Szturmem zwyciężymy śmierć".

Idea ZWM szturmem zdobyła życie, zwyciężyła śmierć. Ale w tym szturmie śmierć skosiła wielu najlepszych spośród żołnierzy ZWM.

Jest tu nas sporo na sali spomiędzy tych, którzy pamiętają pierwsze lata Związku Walki Młodych. Ale o wiele więcej z nas na tej sali nie ma — bo nie ma ich wśród żywych, bo padli w walce.

Polegli w okresie okupacji, z bronią w ręku, ostrzeliwując się do końca hitlerowskim żandarmom.

Polegli — zamordowani w katowniach hitlerowskich, zagłodzeni w obozach koncentracyjnych.

Polegli na froncie, jako żołnierze i oficerowie ludowego Wojska Polskiego.

Polegli w wyzwolonym już kraju, zamordowani przez skrytobójców z reakcyjnego podziemia.

Poległy ich setki i tysiące — młodych robotników i chłopów, zbudzonych do udziału w życiu politycznym w walce z okupantem i w dni wyzwolenia, działaczy i organizatorów ZWM, żołnierzy i oficerów Gwardii Ludowej, budowniczych ludowego państwa polskiego.

Dziś, gdy obchodzimy piętnastolecie Związku Walki Młodych, powinniśmy przede wszystkim do nich wrócić myślą. Uczcijmy przez powstanie i chwilę skupienia pamięć tych, którzy oddali swe młode życie za to, aby wolna była Polska, aby lud polski był gospodarzem swej ojczyzny.

• • •

Jest w dziejach naszego narodu fakt, symbol, któremu na imię Samosierra. Symbol bohaterstwa dla ojczyzny — cechy, którą się szczycimy i będziemy szczycić. Ale zarazem symbol bohaterstwa bez jasnej idei, bez kierowniczej przewodniej myśli, bohaterstwa, które ojczyźnie nie przysparza pożytku, choć kosztuje ją krew tysięcy jej dzieci. A to jest cecha, którą się nie szczycimy i szczycić nie chcemy. Mieliśmy przejawy tej cechy nie tylko w epoce napoleońskiej. Mieliśmy je w naszym pokoleniu.

Nie będę tutaj zajmował się analizą źródeł tego zjawiska. Chcę tylko powiedzieć: działalność ZWM, bohaterska, pełna poświęcenia, przypieczętowana krwią większości działaczy i żołnierzy ZWM — nie miała nic wspólnego z „somosierryzmem", była jego przeciwstawieniem. Bohaterstwo w służbie wyraźnie określonej idei z jasnym, naukowym zrozumieniem rzeczywistości i własnego miejsca w tej rzeczywistości — oto podstawowa cecha ZWM.

Zdawali sobie z tego sprawę już założyciele Związku.

„Nie wystarczą nam rewolwer i granat — pisała Hanka Sawicka w „Walce Młodych", w 1943 roku.

Wywalczywszy Polskę niepodległą, musimy ją od początku budować... Pomocą będą nauki ekonomiczno-społeczne. Nauki odsłaniają prawdziwe oblicze wojen, krajów, rządów i partii. Mówią o narodzinach, życiu i śmierci klas i warstw społecznych, mówią o ich możliwościach i zadaniach, pokrewieństwach i antagonizmach.

ZWM-owcom przyświecał obraz nowej Polski — Polski niepodległej, oświeconej, zamożnej, stojącej w pierwszych szeregach narodów świata. Taką Polskę, na miejsce kraju słabo rozwiniętego, biednego, jaką była Polska przedwojenna pod rządami polskich i cudzoziemskich kapitalistów, można zbudować jedynie wysiłkiem całego społeczeństwa, kierowanego przez partię klasy robotniczej. Taką Polską może być tylko Polska socjalistyczna, a budowa jej wymaga długotrwałej i systematycznej pracy. Nie zabraknie przy tej budowie młodego pokolenia, które jest spadkobiercą tradycji ZWM.

Jeśli przypomnimy czas i warunki, w jakich działał ZWM, widzimy o ile łatwiej dzisiejszemu pokoleniu młodzieży polskiej żyć, walczyć i pracować, niż ZWM-owcom.

Łatwiej — ale jednocześnie pod pewnymi względami trudniej. Trudniej, bo dziś trzeba bohaterstwa dnia codziennego, codziennego hartu i odporności na niepokonane jeszcze trudności życiowe, codziennej i coraz bardziej wydajnej pracy, coraz wyższych kwalifikacji. Do tych zadań winny przede wszystkim jednoczyć wysiłki młodzieży obecne organizacje młodzieżowe.

Chcielibyśmy i pragniemy gorąco, aby na naszej drodze socjalistycznego budownictwa ZMS i ZMW, a także harcerstwo — stały się równie niezawodnymi towarzyszami pracy naszej partii, jakim w walce z okupantem hitlerowskim i w walce o umocnienie ludowej władzy był Związek Walki Młodych dla Polskiej Partii Robotniczej.

Otwierając dzisiejszą akademię, chciałbym przede wszystkim w imieniu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz Komitetu Obchodu 15-lecia Związku Walki Młodych najserdeczniej powitać przybyłych na dzisiejsze uroczystości ZWM-owców.

Jesteśmy wprawdzie byłymi ZWM-owcami, ponieważ organizacja ZWM należy do przeszłości, ale tradycja ZWM jest wiecznie żywa, wywiera i wywierać będzie wpływ na teraźniejszość i przyszłość naszego narodu, a ludzie, których wychował ZWM są i będą wierni tej tradycji w swej obecnej pracy dla kraju.

Szczególnie serdecznie chciałbym w imieniu nas wszystkich powitać przybyłych na naszą uroczystość rodziców poległych ZWM-owców.

Witam przybyłych na nasze uroczystości przedstawicili rządu, partii, stronnictw politycznych, związków młodzieży, a szczególnie byłych współtowarzyszy walki ZWM z Armii Ludowej i Wojska Polskiego, z Batalionów Chłopskich, z Armii Krajowej oraz z bratnich organizacji młodzieżowych.

Chciałbym wreszcie od nas wszystkich przekazać najlepsze pozdrowienie wszystkim byłym ZWM-owcom, którzy nie mogli przybyć na nasze uroczystości i na najróżniejszych posterunkach pracują dla kraju, wszystkim, z którymi razem walczył ZWM o niepodległość i o Polskę Ludową.

Zadania młodzieży w kampanii wyborczej — tematem plenum Zarządu Wojewódzkiego ZMW

(Inf. wł.). W Rzeszowie odbyło się plenum Zarządu Wojewódzkiego Związku Młodzieży Wiejskiej. Tematem obrad plenum były problemy pracy rad, zadania oraz udział młodzieży w kampanii wyborczej i w pracy rad narodowych.

Zarówno referat jak i dyskusja wskazywały na duże zainteresowanie młodzieży wiejskiej kampanią wyborczą i pracą rad narodowych.

Wielu mówców podkreśliło, że aktywność młodych radnych w dużym stopniu zależeć będzie też od tego w jaki sposób ZMW potrafi utrzymywać z nimi kontakt, interesować się ich pracą i stawiać przed nimi zagadnienia. W tym celu — zdaniem dyskutantów — należy powołać przy instancjach ZMW zespoły młodych radnych. Mówiąc o pracy przyszłych rad zebrani wskazywali, że młodzież przez inicjowanie budowy domów ludowych, mostów, remontu dróg, szkół itp. czynami społecznymi może udzielić radom narodowym wiele pomocy. (tap)

Sejm uchwalił ustawę o radach narodowych

(Ciąg dalszy ze str. 1)

Następnie Izba przystępuje do drugiego punktu porządku dziennego: pierwsze czytanie **rządowego projektu ustawy o sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych oraz uporządkowaniu niektórych spraw, związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego.** Sejm przesłał projekt ustawy do sejmowej Komisji Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego.

W trzecim i ostatnim punkcie porządku dziennego: pierwsze czytanie **rządowego projektu ustawy o umorzeniu niektórych długów i ciężarów,** Izba przesłała wymieniony projekt do sejmowej Komisji Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego.

Na tym porządek dzienny został wyczerpany.

O terminie kolejnego posiedzenia nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Depesza z okazji święta narodowego Indii

WARSZAWA (PAP). Z okazji święta narodowego — ósmej rocznicy proklamowania niepodległości Indii, przewodniczący Rady Państwa ALEKSANDER ZAWADZKI przesłał gratulacje prezydentowi Republiki Indii — dr RAJENDRA PRASADOWI.

Ze świata

B. prezydent Wenezueli Perez Jimenez.

Akademia w 15 rocznicę powstania ZWM

(Ciąg dalszy ze str. 1)

prezes NK ZSL — **Józef Ozga-Michalski,** sekretarze KC ZMS — **Tadeusz Rudolf i Jerzy Terej,** przewodniczący TZG ZMW — **Józef Tejchma,** dawni żołnierze Gwardii i Armii Ludowej, ZWM-owskiego batalionu „Czwartaków".

Orkiestra gra hymn narodowy. Do zebranych przemawia **Jerzy Morawski.** Obszerny referat wygłasza sekretarz KC ZMW — **Tadeusz Rudolf.**

Na zakończenie tej części akademii rozbrzmiewa śpiew Międzynarodówki.

Na część artystyczną akademii złożyły się utwory poetyckie, anonimowe teksty, wyjątki ze wspomnień i artykułów oraz fragmenty z kroniki filmowej i filmów — „Pokolenie" oraz „Celuloza". Całość stanowiła pełny obraz bohaterskiej walki członków rewolucyjnych organizacji młodzieżowych. Demonstracja przeciw rządom burżuazji i więzienia sanacyjne, partyzantka i akcje bojowe przeciwko okupantowi hitlerowskiemu...

Po wyzwoleniu członkowie ZWM przystępują do budowy nowego życia. Mówią o tym zebranym w sali Opery Warszawskiej strofy wierszy W. Broniewskiego, K. I. Gałczyńskiego, K. Gruszczyńskiego, Adama Ważyka... Następnie na ekranie filmowym oglądamy pierwszą defiladę młodzieży ubranej w białe koszule i czerwone krawaty podczas Święta Lipcowego w Warszawie, pomoc ZWM w odbudowie zniszczonego kraju — pierwsze brygady młodzieżowe z Łodzi, inicjujące współzawodnictwo pracy i pomoc chłopców i dziewcząt z Lubelszczyzny w przeprowadzeniu reformy rolnej.

Przegląd ten kończy fragment sprawozdania filmowego z Kongresu Zjednoczeniowego we Wrocławiu w roku 1948.

Do Krajowego Komitetu Obchodu 15 Rocznicy ZWM wpłynęła depesza od Centralnego Komitetu Komsomołu. Depesza stwierdza:

„Z okazji 15 rocznicy powstania Związku Walki Młodych, przesyłamy chłopcom i dziewczętom Polski Ludowej braterskie pozdrowienia w imieniu komsomolców i młodzieży Związku Radzieckiego.

Młodzież naszego kraju dobrze wie, że członkowie Związku Walki Młodych, powstałego z inicjatywy Polskiej Partii Robotniczej w ciężkich czasach hitlerowskiej okupacji nieustępliwie walczyli o wyzwolenie ojczyzny z faszystowskiej niewoli. W okresie powojennym Związek uczestniczył aktywnie w odbudowie gospodarki narodowej, jednoczył wysiłki młodzieży w budownictwie nowej Polski.

W związku z pamiętną datą w polskim ruchu młodzieżowym, radzieccy chłopcy i dziewczęta przesyłają Wam, drodzy przyjaciele, serdeczne pozdrowienia i życzą jak największych sukcesów w budowie socjalizmu.

Niech żyje wieczna i niewzruszona braterska przyjaźń młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związku Radzieckiego!

Rzeszowszczyzna przed wyborami

Ciąg dalszy ze str. 1)

listę Frontu Jedności Narodu. Spoglądając na przebytą od chwili wyzwolenia po dzień dzisiejszy drogę — chcemy prawidłowo ocenić ogromny wysiłek narodu, naszej bohaterskiej klasy robotniczej, chłopów pracujących i naszej inteligencji. Każdy z nas w trosce o losy kraju włożył część swego życia w to, czym możemy się dziś szczycić.

Wspólnie realizujemy linię partii, wytyczoną w październiku 1956 roku, od której nie wolno nam ani na krok odstępować, gdyż w prawidłowy sposób zabezpiecza ona rozwój inicjatywy społecznej i daje gwarancje zwycięstwa socjalizmu w naszym kraju. Program walki o socjalizm jest wyrazem patriotycznych zamierzeń całego narodu. Tylko Polska socjalistyczna może być Polską suwerenną i niepodległą. Tylko socjalizm zapewnić może pokój na świecie i stały wzrost dobrobytu w kraju.

Świadomi zadań i celów walki o Polskę Ludową wzywamy wszystkich obywateli naszego województwa, niezależnie od poglądów politycznych i przynależności partyjnej, by wyrazili w dniu 2 lutego pełne zaufanie, głosując na listę kandydatów Frontu Jedności Narodu.

Głosując na listę Frontu Jedności Narodu, głosujemy za pokojem, suwerennością i niepodległością naszego kraju, za budownictwem socjalizmu i szczęśliwą przyszłością naszego narodu. W dniu wyborów głosujemy wszyscy na kandydatów Frontu Jedności Narodu, którzy oddadzą wszystkie swe siły i zdolności w interesie tych, którzy obdarzyli ich zaufaniem.

PONAD 1.200 SPOTKAŃ W RZESZOWSKIEM

W województwie rzeszowskim odbyło się już ponad 1.200 spotkań kandydatów do rad ze społeczeństwem, w tym ponad 100 spotkań środowiskowych w większych zakładach pracy, z nauczycielstwem, pracownikami PKP, służby zdrowia, handlu itp. Dyskusja na większości spotkań koncentruje się wokół spraw gospodarczych poszczególnych zakładów i gromad.

Pod wpływem dobrze układającej się współpracy partii politycznych na wielu spotkaniach kandydatów do rad ze społeczeństwem uwidacznia się jednomyślna postawa wyborców. W szeregu wypadkach organizacje terenowe obu partii zbliżyły się do siebie bardziej niż kiedykolwiek. Uwidacznia się to zarówno w jednomyślnej opinii na sprawy ordynacji wyborczej, jak w poparciu dla kandydatów z listy FJN, wreszcie w rzeczowej dyskusji na spotkaniach dotyczącej przyszłej pracy i planów rozwoju gromad.

MĘŻOWIE ZAUFANIA

W niektórych powiatach Komitety Frontu Jedności Narodu wyznaczyły spośród swoich aktywistów tzw. mężów zaufania — po dwóch do komisji obwodowych i po trzech do komisji terytorialnej. Władze administracyjne wydają mężom zaufania specjalne zaświadczenia, na podstawie których będą oni mogli przebywać w lokalach wyborczych podczas głosowania i obliczania, czuwając nad prawidłowym przebiegiem czynności wyborczych.

„Nabożny oszust" — za kratkami

W sierpniu 1956 r. pisaliśmy po raz pierwszy o „kwitnącym" przedsiębiorstwie Pawła Klemensa Stojowskiego, właściciela i szefa firmy pt. „Pośrednie Biuro Sprzedaży Artykułów Dewocjonalnych" na cele odbudowy kościołów.

Przez bez mała 40 lat udawało się P. K. Stojowskiemu wyłudzać pieniądze od naiwnych nabywców tandetnych obrazków. Doprawdy trudno obliczyć olbrzymie kwoty zgarnięte przez oszusta, a rzekomo przeznaczone na odbudowę dawno już odbudowanego kościoła w Księżnicy.

Mimo interwencji „Nowin", mimo skierowania sprawy do sądu, mimo rozlicznych interwencji władz handlowych — Stojowski nie przerywał swej działalności.

Na podstawie zaświadczenia lekarskiego uzyskał zawieszenie rozprawy sądowej we wrześniu 1955 roku. Choroba nie przeszkadzała jednak Stojowskiemu w dalszym prowadzeniu przedsiębiorstwa.

Ba, oszust posunął swój tupet tak daleko, że zaskarżył do sądu ...autorów artykułu, piętnującego oszukańczą działalność firmy P. K. Stojowskiego.

Ale oto przyszedł kres nawet na tak, zdawałoby się, przebiegłego oszusta. Prokuratura Powiatowa przychyliła się do wniosku Komendy Powiatowej MO w Mielcu i P. K. Stojowski znalazł się wreszcie za kratkami. Znalezione w czasie rewizji dokumenty wykazały niezbicie, że Stojowski w dalszym ciągu prowadził swą oszukańczą działalność na terenie całego kraju.

Sprytny manewr, polegający na zaskarżeniu dziennikarzy „Nowin Rzeszowskich" nie spełnił nadziei oskarżyciela. Sprawiedliwość musiała zwyciężyć i oto obdarzony niepospolitym tupetem P. K. Stojowski został aresztowany. Opinia publiczna od dawna domagająca się położenia kresu oszustwom Stojowskiego, przyjęła decyzję Prokuratury z pełną satysfakcją.

Z. J.

Wyjaśnienie Sekretariatu Prasowego Urzędu Rady Ministrów

W wywiadzie udzielonym przez przewodniczącego Komitetu do Spraw Radiofonii „POLSKIE RADIO", W. SOKORSKIEGO, opublikowanym w prasie dnia 21 bm., wskutek przeróbek redakcyjnych zamieszczone zostało sformułowanie stwierdzające, że: zgodnie z zaleceniem rządu nastąpi przejęcie spraw techniki telewizji i inwestycji przez Komitet do Spraw Radiofonii od Ministerstwa Łączności.

Sekretariat Prasowy Urzędu Rady Ministrów wyjaśnia, że obowiązuje zalecenie rządu w sprawie przejęcia przez Komitet do Spraw Radiofonii nie całości spraw techniki, lecz jedynie telewizyjnych urządzeń studyjnych oraz ich wyposażenia i inwestycji, jak również wszelkich spraw programowych telewizji. Natomiast nadajniki telewizyjne oraz ich łącza pozostaną pod zarządem Ministerstwa Łączności.

Wyjaśnia się również, że w bieżącym roku nie zostanie wybudowane łącze radiowe dla retransmisji programu telewizyjnego do Gdańska.

Również budowa retransmisyjnych stacji telewizyjnych w Rzeszowie, Lublinie i Kielcach nie nastąpi w ciągu najbliższych 2 lat, a zapewne w terminie późniejszym.

USTAWA O RADACH NARODOWYCH

z dnia 25 stycznia 1958 roku

W celu:

— ustawowego określenia zakresu działania rad narodowych i dalszego rozszerzania ich uprawnień.

— prawidłowego ustalenia kompetencji organów rad narodowych.

— umocnienia samodzielności rad narodowych, przy równoczesnym ustaleniu uprawnień nadzorczych, niezbędnych dla realizacji jednolitej polityki w państwie, stanowi się co następuje:

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne

Art. 1.

1. W Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej władza należy do ludu pracującego miast i wsi.

2. Rady narodowe w gromadach, osiedlach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach są organami władzy państwowej ludu pracującego i wyrażają jego wole.

Art. 2.

1. Rady narodowe są wybierane przez ludność.

2. Radni są odpowiedzialni przed swymi wyborcami i mogą być przez nich odwoływani.

3. Tryb przeprowadzania wyborów oraz odwoływania radnych określa ordynacja wyborcza do rad narodowych.

Art. 3.

1. Rady narodowe kierują na swoim terenie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną; należą do nich wszystkie sprawy w zakresie władzy i administracji państwowej, nie zastrzeżone na rzecz innych organów.

2. W szczególności do zakresu działania rad narodowych należą sprawy:

1) ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego,
2) rolnictwa,
3) przemysłu terenowego i rzemiosła,
4) budownictwa terenowego, inspekcji budowlanej, zabudowy miast i wsi,
5) gospodarki komunalnej i mieszkaniowej,
6) handlu wewnętrznego,
7) skupu,
8) budowy i utrzymania dróg oraz transportu drogowego,
9) gospodarki wodnej,
10) oświaty i kultury,
11) zdrowia, kultury fizycznej, turystyki,
12) zatrudnienia,
13) rent i pomocy społecznej,
14) finansów,
15) inne sprawy administracji państwowej, w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach.

3. Radom narodowym przysługuje w zakresie przewidzianym niniejszą ustawą lub przepisami szczególnymi prawo kontroli i koordynacji działalności nie podporządkowanych im organów państwowych, instytucji i jednostek gospodarczych.

Art. 4.

Rady narodowe dbają o coraz lepsze zaspokajanie potrzeb ludności i o wszechstronny rozwój terenu, wiążąc jego potrzeby z zadaniami ogólnopaństwowymi.

Art. 5.

Rady narodowe czuwają nad przestrzeganiem praworządności ludowej, ochraniają własność społeczną, zabezpieczają prawa obywateli, współdziałają w umacnianiu obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 6.

Rady narodowe zwalczają przejawy samowoli i biurokratycznego stosunku do obywateli oraz czuwają nad wykonaniem przez obywateli obowiązków względem państwa.

Art. 7.

1. W ramach uprawnień nadanych im przez ustawy, rady narodowe wydają przepisy prawne powszechnie obowiązujące na danym terenie.

2. Rady narodowe mogą wydawać w szczególności zarządzenia porządkowe w celu ochrony bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego w zakresie nie unormowanym odrębnymi przepisami. Zasady i tryb wydawania zarządzeń porządkowych określa ustawa.

Art. 8.

1. Rady narodowe umacniają więź władzy państwowej z ludem pracującym miast i wsi, przyciągając coraz szersze rzesze ludzi pracy do udziału w rządzeniu państwem.

2. Przy wykonywaniu swoich zadań rady narodowe korzystają z inicjatywy i współdziałania organizacji politycznych, związków zawodowych i innych organizacji społecznych ludu pracującego, jak również rad robotniczych i organizacji rolniczych.

3. Rady narodowe i ich organa obowiązane są wyjaśniać ludności zasadnicze cele i wytyczne polityki władzy ludowej.

Art. 9.

Rady narodowe wykonują swoje zadania na sesjach, za pośrednictwem swoich organów pomocniczych — komisji rad narodowych, przez działalność radnych w terenie oraz poprzez swój organ wykonawczy i zarządzający — prezydium rady narodowej i podporządkowane mu terenowe organa administracji państwowej — wydziały.

ROZDZIAŁ 2.

Zadania rad narodowych

Art. 10.

1. Rady narodowe uchwalają wieloletnie i roczne plany gospodarcze. Plany te powinny być zgodne z kierunkami i zadaniami ustalonymi dla gospodarki rad narodowych w Narodowych Planach Gospodarczych.

2. Plany, o których mowa w ust. 1, powinny również obejmować ważniejsze zadania jednostek objętych planem centralnym, a dotyczące terenu działalności rady narodowej.

3. Roczne plany gospodarcze powinny być uchwalane w roku poprzedzającym rok objęty planem.

Art. 11.

1. Rady narodowe uchwalają corocznie budżety na rok przyszły.

2. Wydatki ustalane w budżetach terenowych powinny znajdować pokrycie przede wszystkim w dochodach własnych; radom narodowym może być przyznana dotacja z budżetu centralnego, stosownie do przepisów prawa budżetowego.

3. Dochodami własnymi są w szczególności:

1) wpłaty podległych radzie narodowej przedsiębiorstw i zakładów,
2) wpłaty za korzystanie ze świadczeń i usług oraz dochody majątkowe i administracyjne jednostek podległych radzie narodowej,
3) wpłaty z podatków i opłat terenowych oraz udziałów w dochodach budżetu centralnego, które ustala odrębne przepisy.

4. Wygospodarowane nadwyżki budżetowe rady narodowe wykorzystują dla realizacji swoich zadań, na zasadach ustalonych w prawie budżetowym.

Art. 12.

Rady narodowe udzielają organizacjom spółdzielczym pomocy przy wykonywaniu ich zadań oraz koordynują ich działalność gospodarczą z działalnością gospodarczą jednostek podporządkowanych radom narodowym; w tym celu rady narodowe rozpatrują plany gospodarcze organizacji spółdzielczych i okresowe sprawozdania z ich wykonywania.

Art. 13.

Rady narodowe współdziałają z kierownikami przedsiębiorstw nie podporządkowanych radom narodowym i z radami robotniczymi, w szczególności celem wykorzystania możliwości produkcyjnych zakładów dla potrzeb miejscowego rynku i potrzeb komunalnych, uzgadniania planów budownictwa mieszkaniowego i realizacji wspólnego budownictwa dla potrzeb socjalnych i kulturalnych, realizacji wspólnych inwestycji komunalnych, realizowania czynów społecznych oraz zapewnienia należytej gospodarki w przedsiębiorstwach wodą, gazem i innymi świadczeniami komunalnymi.

Art. 14.

1. Wojewódzkie rady narodowe nadają ogólny kierunek działalności rad narodowych na terenie województwa oraz koordynują działalność rad narodowych powiatowych i miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie.

2. Wojewódzkie rady narodowe sprawują administrację państwową w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach.

3. Wojewódzkie rady narodowe podejmują działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną o zasięgu szerszym niż powiatowy; w szczególności do ich zakresu działania należą sprawy:

1) przedsiębiorstw przemysłu terenowego, projektowych i budowlanych o zasięgu wojewódzkim lub międzypowiatowym,
2) państwowych gospodarstw rolnych, przedsiębiorstw mechanizacji rolnictwa oraz robót melioracyjnych,
3) przedsiębiorstw państwowej komunikacji samochodowej,
4) państwowych hurtowni spożywczych i przemysłowych w zakresie ustalonym przez Radę Ministrów, z wyjątkiem hurtowni o zasięgu międzywojewódzkim,
5) budowy i utrzymania dróg państwowych i mostów w zakresie ustalonym przez Radę Ministrów,
6) szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach,
7) teatrów, bibliotek wojewódzkich, muzeów, wojewódzkich domów kultury,
8) wojewódzkich i rejonowych szpitali oraz przedsiębiorstw aptek, przedsiębiorstw uzdrowiskowych o znaczeniu wojewódzkim i sanatoriów,
9) zakładów specjalnych pomocy społecznej.

Art. 15.

Wojewódzkie rady narodowe mogą przekazywać niektóre swoje zadania, o których mowa w art. 14 ust. 3, radom narodowym bezpośrednio niższego stopnia, stosownie do wytycznych Rady Ministrów, wydanych za zgodą Rady Państwa; przekazanie następuje za zgodą rady narodowej, która ma przejąć zadania przy równoczesnym przekazaniu środków służących do wykonywania tych zadań.

Art. 16.

1. Utworzenie na obszarze województwa przedsiębiorstwa lub zakładu zarządzanego centralnie oraz jego likwidacja wymaga uzgodnienia z prezydiami wojewódzkich rad narodowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zmian w produkcji przedsiębiorstw zarządzanych centralnie, jeżeli zmiany te w sposób istotny wpływają na wykorzystanie miejscowych źródeł energii lub surowców i innych zasobów, bądź też na stan zatrudnienia lub warunki zdrowotne danego terenu.

3. Prezydia wojewódzkich rad narodowych na swoje żądanie otrzymują do wiadomości wskaźniki planów przedsiębiorstw i zakładów zarządzanych centralnie, działających na ich terenie, jak również kwartalne sprawozdania z wykonania tych planów.

4. Rada Ministrów określi zasady i tryb wykonywania postanowień niniejszego artykułu.

Art. 17.

Prezydium wojewódzkiej rady narodowej ustala wytyczne podziału kredytów bankowych przyznanych dla województwa, a przeznaczonych dla spółdzielczych oraz nieuspołecznionych jednostek gospodarczych.

Art. 18.

1. Powiatowe rady narodowe i miejskie w miastach stanowiących powiaty miejskie właściwe są we wszystkich sprawach należących do zakresu działania rad narodowych z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do właściwości rad narodowych niższego lub wyższego stopnia.

2. Powiatowe rady narodowe i miejskie w miastach stanowiących powiaty miejskie sprawują administrację państwową w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach.

Art. 19.

1. Do zakresu działania powiatowych rad narodowych należą w szczególności sprawy:

1) przedsiębiorstw mechanizacji rolnictwa i robót melioracyjnych w zakresie ustalonym przez Radę Ministrów, obsługi weterynaryjnej, ochrony roślin, upowszechnienia wiedzy rolniczej, kontroli działalności kółek i organizacji rolniczych w zakresie spraw zleconych im przez państwo,
2) pomocy dla spółdzielczości produkcyjnej i innych form zespołowej gospodarki na wsi,
3) przedsiębiorstw przemysłu terenowego i remontowo-budowlanych,
4) budownictwa wiejskiego,
5) przedsiębiorstw miejskiego handlu detalicznego i państwowych przedsiębiorstw gastronomicznych,
6) budowy i utrzymania dróg lokalnych,
7) szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach,
8) powiatowych domów kultury, teatrów, kin, muzeów i archiwów regionalnych,
9) lecznictwa otwartego o zasięgu powiatowym, szpitali powiatowych, przychodni specjalistycznych, powiatowych stacji pogotowia ratunkowego, powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, aptek, przedsiębiorstw uzdrowiskowych,
10) zakładów pomocy społecznej.

2. Powiatowe rady narodowe koordynują działalność rad narodowych niższego stopnia.

Art. 20.

Powiatowe rady narodowe mogą za zgodą wojewódzkich rad narodowych przekazywać niektóre swoje zadania, o których mowa w art. 19 ust. 1, radom narodowym niższego stopnia; przepis art. 15 stosuje się odpowiednio.

Art. 21.

1. Podstawowym zadaniem miejskich rad narodowych jest prowadzenie gospodarki komunalnej, zaspokajanie potrzeb bytowych i kulturalnych mieszkańców miasta.

2. Miejskie rady narodowe sprawują administrację państwową w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach.

3. W szczególności do zakresu działania miejskich rad narodowych w miastach nie stanowiących powiatów miejskich, należą sprawy:

1) miejskich elektrowni i gazowni, zakładów wodociągowych, kanalizacyjnych i oczyszczania miasta oraz przedsiębiorstw komunikacji miejskiej, jak również budowy i utrzymania dróg, ulic, placów i mostów,
2) zarządu budynków mieszkalnych, hoteli miejskich, gospodarki terenami,
3) miejskich zakładów produkcyjnych i jednostek usługowych,
4) zabezpieczenia właściwego pomieszczenia i obsługi gospodarczej szkół podstawowych oraz prowadzenia przedszkoli,
5) teatrów, instytucji muzycznych, archiwów miejskich, domów kultury i świetlic, bibliotek powszechnych,
6) lecznictwa otwartego, izb porodowych i punktów położniczych oraz żłobków.

4. Do rad narodowych miast stanowiących powiaty miejskie stosuje się przepis ust. 3 oraz odpowiednie przepisy o zakresie działania powiatowych rad narodowych.

5. Do rad narodowych miast wyłączonych z województw mają ponadto odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące zakresu działania i uprawnień wojewódzkich rad narodowych.

Art. 22.

1. W miastach podzielonych na dzielnice miejskie rady narodowe przekazują część swoich zadań dzielnicowym radom narodowym. Rada Ministrów za zgodą Rady Państwa może określić zadania, których przekazanie jest obowiązkowe.

2. Miejska rada narodowa nie może przekazać dzielnicowym radom narodowym uprawnień dotyczących:

1) wydawania przepisów prawnych,
2) stanowienia o podatkach opłatach i świadczeniach,
3) prowadzenia przedsiębiorstw i zakładów mających ogólnomiejskie znaczenie,
4) dysponowania nieruchomościami i urządzeniami mającymi ogólnomiejskie znaczenie.

3. W sprawach administracyjnych dzielnicowym radom narodowym w miastach wyłączonych z województw przysługują uprawnienia powiatowych rad narodowych, a pozostałym dzielnicowym radom narodowym — uprawnienia rad narodowych miast nie stanowiących powiatów miejskich.

Art. 23.

Rady narodowe osiedli zapewniają rozwój urządzeń komunalnych w osiedlu oraz wykonują zadania, określone dla miejskich rad narodowych w miastach nie stanowiących powiatów.

Art. 24.

1. Podstawowym zadaniem gromadzkich rad narodowych jest popieranie rozwoju produkcji rolnej, wykorzystanie lokalnych możliwości dla zaspokojenia potrzeb komunalnych, socjalnych i kulturalnych mieszkańców gromady oraz zapewnienie wykonania przez nich obowiązków względem państwa.

2. Gromadzkie rady narodowe sprawują administrację państwową w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach, w szczególności w zakresie podatków i innych świadczeń, prowadzenia spraw meldunkowych i rejestracji aktów stanu cywilnego.

3. W szczególności gromadzkie rady narodowe:

1) współdziałając z kółkami rolniczymi, spółdzielniami produkcyjnymi i innymi organizacjami spółdzielczymi, dbają o właściwe i terminowe przeprowadzanie prac w rolnictwie, czuwają nad stanem sanitarno-weterynaryjnym w gromadzie i organizują ochronę roślin,
2) współdziałają z radami robotniczymi w państwowych gospodarstwach rolnych,
3) stosownie do przepisów o ochronie lasów nie stanowiących własności państwa, dbają o prawidłowy rozwój i ochronę drzewostanu, pomagają w organizowaniu zespołów leśnych, dbają o zalesienie nieużytków oraz o rozwój i ochronę zadrzewień,
4) współdziałają ze spółdzielniami zaopatrzenia i zbytu w sprawie należytego zaopatrzenia wsi w artykuły przemysłowe i konsumcyjne oraz dbają o rozwój jednostek usługowych,
5) zarządzają mieniem gromadzkim, prowadzą drobne zakłady produkcyjne, młyny gospodarcze i jednostki usługowe, zapewniają usługi komunalne oraz utrzymują lokalne drogi gruntowe,
6) zabezpieczają właściwe pomieszczenie i obsługę gospodarczą szkół podstawowych, szkół przysposobienia rolniczego, przedszkoli i izb porodowych, prowadzą świetlice gromadzkie, biblioteki, dziecińce, punkty felczerskie, położnicze i żłobki.

Art. 25.

Rada Państwa może:

1) szczegółowo określić zadania rad narodowych poszczególnych stopni,
2) na wniosek Rady Ministrów przekazywać radom narodowym niższych stopni zadania rad narodowych wyższych stopni.

ROZDZIAŁ 3.

Sesje rad narodowych

Art. 26.

1. Na sesjach rady narodowe rozpatrują sprawy mające zasadnicze znaczenie dla danego terenu. W szczególności uchwalają plan gospodarczy i budżet oraz rozpatrują sprawozdania z ich wykonania, ustalają wytyczne dla wykonywania ważniejszych zadań, powołują i odwołują swoje organa, udzielają wytycznych dla ich działalności i rozpatrują ich sprawozdania.

2. Przed sesją komisje i radni badają w terenie sprawy, które mają być przedmiotem obrad, w szczególności zasięgają w tym przedmiocie opinii wyborców.

Art. 27.

1. Prezydium wybrane przez radę narodową poprzedniej kadencji zwołuje pierwszą sesję nowoobranej rady narodowej nie później niż w ciągu dwóch tygodni od dnia wyborów. W nowoutworzonych jednostkach podziału administracyjnego pierwszą sesję zwołuje prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

2. Sesję otwiera przewodniczący prezydium.

Art. 28.

Na pierwszej sesji rada narodowa wybiera prezydium i komisje.

Art. 29.

1. Sesje zwyczajne odbywają się w terminach przewidzianych w planie pracy, uchwalanym corocznie przez rady narodowe i określającym główne zagadnienia porządku obrad.

2. Sesje zwyczajne wojewódzkich (miejskich w miastach wyłączonych z województw) rad narodowych odbywają się co najmniej raz na kwartał.

3. Sesje zwyczajne powiatowych rad narodowych i miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie oraz dzielnicowych rad narodowych w miastach wyłączonych z województw odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące.

4. Sesje zwyczajne pozostałych rad narodowych odbywają się co najmniej raz na miesiąc.

Art. 30.

W miarę potrzeby zwołuje się sesję nadzwyczajną. Sesję nadzwyczajną należy zwołać, jeżeli zażąda tego we wniosku pisemnym przynajmniej 1/4 radnych, wskazując równocześnie proponowany przedmiot obrad. W tym przypadku otwarcie sesji powinno nastąpić w ciągu 10 dni od dnia zgłoszenia wniosku.

Art. 31.

1. Sesję zwołuje prezydium rady narodowej.

2. Projekt porządku obrad, sposób przygotowania sesji oraz miejsce, dzień i godzinę jej otwarcia ustala prezydium rady narodowej w porozumieniu z przewodniczącymi komisji rady narodowej.

Art. 32.

1. Sesję otwiera przewodniczący prezydium.

2. Po otwarciu sesji rada narodowa wybiera przewodniczącego i sekretarza obrad. Rada narodowa może wybrać przewodniczącego obrad na kilka sesji. Na sesjach gro-

ciąg dalszy na str. 4

ciąg dalszy ze str. 3

madzkich rad narodowych przewodniczy przewodniczący gromadzkiej rady narodowej.

3. Rada narodowa może obradować przy obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby radnych; wybór lub odwołanie prezydium lub poszczególnych osób wchodzących w jego skład wymaga obecności co najmniej 2/3 ogólnej liczby radnych.

4. W razie stwierdzenia braku quorum przewodniczący wyznacza datę następnego posiedzenia.

Art. 33.

1. Obrady na sesji są jawne. Czas, miejsce i przedmiot obrad należy podać do wiadomości publicznej.

2. Przewodniczący obrad z własnej inicjatywy lub na wniosek prezydium rady zarządza tajność obrad, jeśli wymaga tego dobro państwa.

Art. 34.

1. Przewodniczący obrad może udzielić głosu zaproszonym osobom spoza rady.

2. Kierownicy organów terenowych nie podporządkowanych radzie narodowej mogą być wezwani do udzielenia na sesji informacji.

Art. 35.

1. Uchwały na sesji zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym.

2. Przy wyborze i odwoływaniu prezydium rady lub poszczególnych osób wchodzących w jego skład oraz w innych przypadkach przewidzianych w obowiązujących przepisach stosuje się głosowanie tajne kartkami. Rada narodowa może uchwalić tajność głosowania również w innych sprawach.

Art. 36.

1. Uchwały rady narodowej podpisują przewodniczący i sekretarz prezydium rady narodowej, a w przypadku, gdy rada narodowa nie wybiera sekretarza prezydium, uchwały podpisują przewodniczący prezydium (przewodniczący gromadzkiej rady narodowej) i jeden z członków prezydium rady narodowej.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb ogłaszania uchwał rad narodowych oraz wydawania dzienników urzędowych wojewódzkich rad narodowych.

Art. 37.

Rady narodowe uchwalają regulaminy obrad, określające szczegółowo tryb ich obradowania.

ROZDZIAŁ 4.

Komisje rad narodowych

Art. 38.

1. Rady narodowe powołują komisje stałe dla poszczególnych dziedzin swej działalności oraz w miarę potrzeby, komisje niestałe dla określonych zadań doraźnych.

2. Rodzaje i skład liczbowy poszczególnych komisji określa rada narodowa zgodnie z wytycznymi Rady Państwa i w zależności od miejscowych potrzeb.

3. W skład komisji można powołać również osoby spoza rady w ilości nie przekraczającej połowy składu komisji. Przewodniczących komisji powołuje rada narodowa spośród radnych.

Art. 39.

Komisje włączają do udziału w wykonywaniu swych zadań specjalistów i inne osoby spoza swego składu, zainteresowane dziedziną spraw, dla których komisja jest właściwa.

Art. 40.

Do zadań stałych komisji rad narodowych należy:

1) utrzymywanie stałej łączności z masami pracującymi i ich organizacjami, przyciąganie ich do współpracy z władzą państwową i jej organami, pobudzanie i wykorzystywanie społecznej inicjatywy, przyjmowanie, rozpatrywanie i nadawanie dalszego biegu projektom, pochodzącym od organizacji społecznych lub poszczególnych obywateli,
2) występowanie z inicjatywą i projektami w stosunku do rady narodowej i jej organów,
3) badanie i opracowywanie spraw zleconych przez radę narodową lub przedłożonych przez prezydium,
4) czuwanie nad prawidłowym wykonywaniem uchwał i wytycznych rady narodowej i jej prezydium oraz organów nadrzędnych,
5) kontrola działalności wydziałów oraz podporządkowanych radzie przedsiębiorstw, zakładów i instytucji,
6) sprawowanie kontroli społecznej nad niepodporządkowanymi radzie narodowej organami państwowymi, instytucjami i jednostkami gospodarczymi.

Art. 41.

Organizację i tryb pracy komisji określa uchwalony przez nią regulamin prac komisji; regulamin podlega zatwierdzeniu przez radę narodową.

Art. 42.

1. Komisje podlegają w całej swej działalności radzie narodowej i obowiązane są na jej żądanie przedkładać do zatwierdzenia swoje plany pracy oraz składać sprawozdania w terminach ustalonych przez radę.

2. Prezydium rady narodowej obowiązane jest udzielać komisjom pomocy przy wykonywaniu ich zadań oraz włączać je do udziału w przygotowaniu ważniejszych uchwał.

3. Kierownicy wydziałów powinni na zaproszenie komisji brać udział w jej posiedzeniach, zasięgać opinii komisji przed podjęciem ważniejszych decyzji oraz udzielać komisji pomocy w realizacji jej zadań.

4. Jednostki podlegające kontroli sprawowanej przez daną komisję obowiązane są dostarczyć jej wszelkich wiadomości i materiałów, potrzebnych do wykonania jej zadań; wiadomości i materiały tajne udostępnia się zgodnie z przepisami o zachowaniu tajemnicy państwowej.

Art. 43.

1. Sprawując kontrolę, komisja rady narodowej może uchwalać wnioski, zmierzające do ulepszenia działalności kontrolowanych jednostek.

2. W miarę potrzeby, komisja zwraca się do rady narodowej lub jej prezydium o wydanie odpowiednich zarządzeń.

3. O sposobie załatwienia wniosku komisji, prezydium obowiązane jest zawiadomić komisję najpóźniej w ciągu miesiąca od otrzymania wniosku. Decyzja prezydium nie uwzględniająca wniosku, powinna być uzasadniona. Od tej decyzji komisja może odwołać się do rady narodowej.

ROZDZIAŁ 5.

Prawa i obowiązki radnego

Art. 44.

1. Radni składają na pierwszej sesji rady narodowej następujące ślubowanie:

„Ślubuję uroczyście jako radny pracować dla dobra narodu polskiego i pogłębiać jego jedność, przyczyniać się do umacniania więzi władzy państwowej z ludem pracującym, troszczyć się o jego sprawy, nie szczędzić swoich sił dla wykonania zadań rady narodowej".

2. Radni nieobecni na pierwszej sesji rady narodowej składają ślubowanie na pierwszym posiedzeniu, w którym uczestnicza.

Art. 45.

Radny obowiązany jest uczestniczyć w sesjach rady i w pracach komisji, do której został powołany oraz wykonywać inne obowiązki nałożone nań przez radę narodową.

Art. 46.

1. Radny utrzymuje stałą więź z wyborcami, dba o najlepsze zaspokojenie ich potrzeb gospodarczych, społecznych i kulturalnych, pobudza ich inicjatywę w tych dziedzinach, przyjmuje ich wnioski i uwagi krytyczne, przedkładając je radzie, bądź jej prezydium lub innym właściwym organom i instytucjom oraz czuwa nad sposobem ich załatwiania.

2. Radny obowiązany jest wyjaśniać wyborcom swojego okręgu wyborczego zasadnicze cele i wytyczne polityki władzy ludowej oraz przyciągać ich do udziału w wykonywaniu uchwał rady narodowej i jej prezydium oraz organów nadrzędnych.

3. Przy wykonywaniu swoich zadań radny współdziała z miejscowymi organizacjami społecznymi ludu pracującego.

4. Radny zdaje sprawę wyborcom ze swej pracy oraz z działalności rady narodowej i jej organów.

Art. 47.

1. Radny może występować do rady narodowej lub jej prezydium z wnioskami o rozpatrzenie spraw wynikających w toku działalności radnego.

2. Radny może na sesji składać interpelację do prezydium rady narodowej; odpowiedź na interpelację powinna być udzielona w ciągu dwu tygodni od daty jej złożenia.

Art. 48.

Radny w wykonywaniu swego mandatu cieszy się pełnią ochrony prawnej. Rada narodowa lub prezydium wyższego stopnia obowiązane są wziąć radnego w obronę przed niesłusznymi konsekwencjami w związku z jego działalnością zgodną ze złożonym ślubowaniem.

Art. 49.

1. Pracodawca obowiązany jest zwolnić radnego i członka komisji, nie będącego radnym, dla wykonania ich zadań. Zasady i tryb udzielania zwolnień określi Prezes Rady Ministrów.

2. Za czas zwolnienia pracownik otrzymuje z zakładu pracy wynagrodzenie w takiej wysokości, jaka mu przysługuje w okresie urlopu wypoczynkowego.

Radnym i członkom komisji przysługują diety i zwrot kosztów podróży w wysokości i na zasadach określonych przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

ROZDZIAŁ 6.

Prezydium rady narodowej

Art. 50.

1. Rada narodowa wybiera prezydium spośród radnych lub spoza grona rady w składzie: przewodniczący lub jego zastępcy, sekretarz i członkowie; osoby wchodzące w skład prezydium obejmują swoje stanowiska z chwilą wyboru.

2. W miastach nie stanowiących powiatów i w osiedlach rada narodowa może wybrać prezydium w składzie: przewodniczący, jego zastępca i członkowie.

3. W gromadach prezydium rady narodowej składa się z przewodniczącego gromadzkiej rady narodowej i członków prezydium.

Art. 51.

1. Wybór przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej (miejskiej w mieście wyłączonym z województwa) podlega zatwierdzeniu przez Radę Ministrów.

2. Wybór przewodniczącego prezydium powiatowej rady narodowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski oraz dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) podlega zatwierdzeniu przez Prezesa Rady Ministrów.

3. Wybór przewodniczącego prezydium dzielnicowej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat oraz miejskiej rady narodowej w mieście nie stanowiącym powiatu, podlega zatwierdzeniu przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

4. Wybór przewodniczących prezydiów rad narodowych osiedli oraz przewodniczących gromadzkich rad narodowych podlega zatwierdzeniu przez prezydium powiatowej rady narodowej.

5. W przypadku odmowy zatwierdzenia, rada narodowa dokonuje ponownego wyboru.

Art. 52.

1. Rada Ministrów za zgodą Rady Państwa ustali wytyczne w sprawie liczbowego składu prezydiów rad narodowych.

2. Rada narodowa może odwołać prezydium lub poszczególne osoby z jego składu i dokonać ponownego wyboru. Ustąpienie z prezydium następuje po przyjęciu ustąpienia do wiadomości przez radę narodową.

Art. 53.

1. Prezydium rady narodowej jest jej organem wykonawczym i zarządzającym.

2. Prezydium rady narodowej reprezentuje radę na zewnątrz, wykonuje uchwały rady, prezydium rady narodowej wyższego stopnia i Rady Ministrów oraz organizuje wykonanie zadań rady narodowej.

3. Prezydium rady narodowej działa stosownie do uchwał swojej rady oraz zgodnie z wytycznymi prezydiów rad narodowych wyższego stopnia i Rady Ministrów.

4. W szczególności prezydium rady narodowej:

1) przygotowuje i zwołuje swoje rady,
2) uchwala projekt planu gospodarczego i budżetu oraz rozpatruje okresowe sprawozdania z ich wykonania,
3) nadaje kierunek działalności wydziałów, podległych przedsiębiorstw, zakładów i instytucji oraz nadzoruje i koordynuje ich działalność,
4) wydaje zarządzenia na podstawie obowiązujących przepisów i w celu ich wykonania.

Art. 54.

1. Prezydium rady narodowej działa kolegialnie.

2. Prezydium może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy swego składu.

3. Uchwały podpisują przewodniczący i sekretarz prezydium, a w przypadku, gdy rada narodowa nie wybiera sekretarza prezydium, uchwały podpisują przewodniczący prezydium (przewodniczący gromadzkiej rady narodowej) i sekretarz (art. 59 ust. 5 i 6).

Art. 55.

Prezydium może w trybie nadzoru uchylić lub zmienić decyzję kierownika wydziału. Jeżeli jednak decyzja kierownika wydziału spowodowała przyznanie praw indywidualnie określonym osobom, prezydium może w trybie nadzoru uchylić lub zmienić decyzję jedynie w przypadkach przewidzianych w przepisach o postępowaniu administracyjnym lub w odrębnych ustawach.

Art. 56.

1. Prezydium rozpatruje informacje przedkładane na jego żądanie przez organa państwowe, instytucje i jednostki gospodarcze nie podporządkowane radzie narodowej.

2. Dla uzgodnienia działalności jednostek nie podporządkowanych radzie narodowej z ogólnym kierunkiem działalności rady, prezydium rady narodowej może zwoływać narady kierowników tych jednostek.

3. Kierownicy jednostek nie podporządkowanych radzie narodowej obowiązani są uzgadniać z prezydium swoje decyzje, mające zasadnicze znaczenie dla interesów miejscowej ludności lub rozwoju gospodarczego terenu.

4. Rada Ministrów określi zasady i tryb wykonywania postanowień niniejszego artykułu.

Art. 57.

Przewodniczący prezydium rady narodowej:

1) reprezentuje prezydium na zewnątrz,
2) przygotowuje i zwołuje posiedzenia prezydium i przewodniczy na nich,
3) w przypadkach niecierpiących zwłoki wydaje zarządzenia, należące do właściwości prezydium z tym, że obowiązany jest przedłożyć je na najbliższym posiedzeniu prezydium do zatwierdzenia,
4) czuwa nad wykonywaniem uchwał rady i prezydium oraz wytycznych organów nadrzędnych,
5) jest służbowym przełożonym kierowników i innych pracowników wydziałów.

Art. 58.

1. Przewodniczący, zastępcy przewodniczącego i sekretarz prezydium są stale urzędującymi członkami prezydium. Inne osoby powołuje rada narodowa w skład prezydium jako niestale urzędujących członków prezydium.

2. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi:

1) przypadki, w których zastępcy przewodniczącego prezydium nie są stale urzędującymi członkami prezydium,
2) prawa i obowiązki przewodniczących, zastępców przewodniczącego, sekretarzy i członków prezydiów rad narodowych z tytułu wykonywanej przez nich pracy.

3. Stale urzędujący członkowie prezydium na czas pełnienia obowiązków w prezydium otrzymują bezpłatny urlop w dotychczasowym zakładzie pracy; w zakresie uprawnień uzależnionych od ciągłości pracy, okres tego urlopu zalicza się do okresów pracy.

RZDZIAŁ 7

Wydziały

Art. 59.

1. Wydziały, jako terenowe organa administracji państwowej, kierują poszczególnymi dziedzinami spraw, należących do właściwości rad narodowych.

2 Wydziały tworzy prezydium rady narodowej, określając ich organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres działania.

3. Mogą być również tworzone wspólne wydziały:

a) dla powiatu i miasta stanowiącego powiat miejski (dzielnicy miasta, stanowiącego powiat miejski),
b) dla województwa i miasta wyłączonego z województwa.

4. Zamiast wydziałów prezydium rady narodowej może tworzyć zarządy, oddziały, referaty, kolegialne komisje lub urzędy o innej nazwie, do których stosuje się odpowiednie przepisy o wydziałach.

5. W gromadzkiej radzie narodowej zamiast wydziałów tworzy się biuro, którym kieruje sekretarz gromadzki. Zasady i tryb powoływania sekretarza gromadzkiego oraz jego obowiązki i prawa określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

6. Postanowienia ust. 5 mogą mieć odpowiednie zastosowanie do prezydiów miejskich rad narodowych miast nie stanowiących powiatów oraz rad narodowych osiedli, jeżeli rada narodowa tak postanowi.

7. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady tworzenia wydziałów przez prezydia rad narodowych poszczególnych stopni.

Art. 60.

Wydziały działają zgodnie z wytycznymi i zarządzeniami swojego prezydium oraz zgodnie z wytycznymi odpowiednich wydziałów wyższego stopnia i właściwego ministra.

Art. 61.

1. Na czele wydziałów stoją kierownicy, którzy ponoszą odpowiedzialność za ich pracę i jej wyniki. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia wprowadzić odmienne tytuły dla kierowników określonych wydziałów.

2. Prezydium rady narodowej rozpatruje sprawozdania z działalności wydziałów.

Art. 62.

1. Kierowników wydziałów powołuje i odwołuje prezydium rady narodowej.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia

Poważne zmiany w nauce

MOSKWA (AR). W ZSRR przygotowuje się obecnie do druku III wydanie podręcznika „Ekonomii Politycznej", którego dwa pierwsze wydania ukazały się również w języku polskim. Jak donosi ostatni numer miesięcznika „Woprosy Ekonomiki", we wrześniu roku ubiegłego odbyło się posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Ekonomii Akademii Nauk ZSRR, poświęcone nowemu wydaniu podręcznika. Na posiedzeniu tym przewodniczący Rady Naukowej, prof. I. Łaptiew, zakomunikował, że nowe wydanie będzie zawierało szereg zmian w stosunku do wydań poprzednich. Przy wprowadzeniu tych zmian autorzy kierowali się uchwałami XX Zjazdu KPZR i plenarnych posiedzeń KC KPZR, które odbyły się po XX Zjeździe. Zespół autorski dokonał krytycznego przeglądu szeregu problemów wysuniętych przez J. Stalina, szczególnie w jego pracy „Problemy ekonomiczne socjalizmu" i ściślej sprecyzował szereg tez. W toku pracy nad trzecim wydaniem autorzy przedyskutowali uwagi i wnioski ekonomistów radzieckich i zagranicznych, przy czym wiele z tym uwag w sposób istotny pomogło przy formułowaniu szeregu nowych tez ekonomii politycznej.

Od definicji Stalina — z powrotem do definicji Marksa

Referat, poświęcony najbardziej istotnym zmianom wprowadzonym do podręcznika, wygłosił członek Akademii Nauk ZSRR, prof. Ostrowitianow. Stwierdził on m. in., że pod wpływem Stalina zwężono pojęcie sił wytwórczych, sprowadzając je jedynie do narzędzi pracy i ludzi wprawiających je w ruch. W nowym wydaniu podręcznika autorzy wrócili do definicji Marksa i Engelsa, w myśl której przez siły wytwórcze rozumie się wszystkie środki produkcji, więc również przedmioty pracy, tj. środki produkcji nie będące narzędziami pracy, np. ziemia, rzeki. Odpowiadając pod koniec posiedzenia uczestnikom dyskusji, którzy wypowiedzieli się przeciw tej zmianie, prof. Ostrowitianow zwrócił uwagę, że pozostawanie przy definicji Stalina oznaczałoby zgodę na to, że np. zasoby energetyczne, wykorzystanie energii atomowej nie wchodzi w skład sił wytwórczych, podczas gdy energia atomowa otwiera nową erę w rozwoju sił wytwórczych i w opanowywaniu przyrody przez człowieka.

Autorzy podręcznika — informował dalej Ostrowitianow — odrzucili jako niesłuszny, punkt widzenia niektórych ekonomistów poddających w wątpliwość istnienie prawa KONIECZNEJ zgodności stosunków produkcyjnych z charakterem sił wytwórczych. Jednocześnie jednak ściślej sformułowali to prawo.

W nowym wydaniu podręcznika będzie dokładniej omówione zagadnienie pauperyzacji robotników w warunkach kapitalizmu. Pokazane w nim będą dwie tendencje w ruchu wartości siły roboczej. W miarę postępu technicznego i wzrostu wydajności pracy w gałęziach produkcyjnych, środki spożycia, lub też w gałęziach wytwarzających środki produkcji dla wytwarzania środków spożycia, następuje obniżanie się wartości siły roboczej i wzrostu wartości dodatkowej, co stanowi cechę charakterystyczną rozwoju kapitalizmu. Jednocześnie istnieje tendencja przeciwna — tendencja wzrostu wartości siły roboczej w wyniku wzrostu intensywności pracy i wzrostu spożycia klasy robotniczej. Mówiąc o tym, że w warunkach kapitalizmu tendencją ogólną jest spadek płacy roboczej robotników, autorzy podręcznika zwracają jednocześnie uwagę na czynniki działające w kierunku odwrotnym, do których przede wszystkim należy walka klasy robotniczej o podwyżkę płac i poprawę warunków pracy. W podręczniku będzie również pokazana zależność poziomu płac od cyklicznego rozwoju kapitalizmu. Podczas okresów rozkwitu przemysłowego powstają warunki korzystne dla walki robotników o podniesienie płac, w związku z tym płace często rosną, natomiast w okresach kryzysów, depresji i wojen — szybko spadają.

Czy w kapitalizmie następuje absolutne zubożenie robotników?

W związku ze sprawą bezwzględnego zubożenia klasy robotniczej podręcznik wprowadza taką kategorię ekonomiczną, jak stopa życiowa klasy robotniczej, która jest określana przez całokształt warunków życiowych tej klasy: płacę nominalną i realną, bezrobocie, intensywność pracy, czas trwania dnia roboczego, kryzysy ekonomiczne, wojny i militaryzację, sytuację robotników w krajach kolonialnych i półkolonialnych. W podręczniku podkreśla się, że zubożenie bezwzględne polega na obniżeniu się stopy życiowej robotników. Zwraca się przy tym uwagę, że obniżanie się stopy życiowej może następować również w warunkach wzrostu realnych płac, jeśli wzrost ten nie kompensuje wzrostu wkładu pracy, spowodowanego zwiększeniem jej intensywności. Zwracając uwagę na czynniki działające

zasady obsadzania i zmian na stanowiskach kierowników wydziałów oraz kierowników podległych radzie narodowej przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.

W rozporządzeniu tym Rada Ministrów może określić stanowiska kierowników, których powołuje i odwołuje:

1) prezydium rady narodowej za zgodą właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) albo za zgodą prezydium lub kierownika wydziału wyższego stopnia,

2) właściwy minister (kierownik urzędu centralnego) albo prezydium wyższego stopnia — po porozumieniu z prezydium rady narodowej.

3. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia zastosować przepisy ust. 2 również do niektórych innych stanowisk, które wymagają szczególnych kwalifikacji.

ROZDZIAŁ 8

Nadzór

Art. 63

1. Nadzór nad działalnością rad narodowych sprawują Rada Państwa i rady narodowe wyższego stopnia.

2. Nadzór nad działalnością prezydiów rad narodowych sprawują Rada Ministrów i prezydia rad narodowych wyższego stopnia.

3. Nadzór nad działalnością wydziałów sprawują właściwi ministrowie i kierownicy urzędów centralnych oraz właściwe wydziały wyższego stopnia.

Art. 64

Celem nadzoru nad radami narodowymi i ich organami jest zapewnienie zgodności ich działania z prawem i zasadniczą linią polityki państwa oraz udzielanie pomocy w skutecznym realizowaniu poruczonych im zadań.

Art. 65

Rada Państwa sprawuje zwierzchni nadzór nad radami narodowymi, a w szczególności:

1) zarządza wybory do rad narodowych oraz wykonuje inne ustawowo określone czynności związane z wyborami do rad narodowych i czuwa nad prawidłowym ich przebiegiem,

2) rozpatruje sprawozdania wojewódzkich rad narodowych i rad narodowych miast wyłączonych z województw oraz poszczególnych rad narodowych niższego stopnia z ich działalności, zwłaszcza w zakresie pracy masowo-organizacyjnej oraz udziela im wytycznych,

3) podejmuje czynności celem upowszechnienia osiągnięć w pracy rad narodowych,

4) czuwa nad prawidłowością wyborów prezydium i komisji rad narodowych oraz może określać zasady powoływania komisji i organizacji ich pracy,

5) uchyla uchwały wojewódzkich rad narodowych i rad narodowych miast wyłączonych z województw, jeżeli uchwały te są sprzeczne z prawem lub zasadniczą linią polityki państwa oraz może z tych samych powodów uchylać uchwały rad narodowych niższych stopni,

6) rozwiązuje radę narodową, jeżeli rada swoją działalnością systematycznie narusza prawo lub zasadniczą linię polityki państwa.

Art. 66.

Rady narodowe sprawują nadzór nad radami narodowymi niższego stopnia i w tym zakresie przysługują im odpowiednie uprawnienia określone w art. 65 pkt. 2—5.

Art. 67.

Rada Ministrów koordynuje działalność prezydiów rad narodowych oraz nadaje kierunek ich pracy, a w szczególności:

1) rozpatruje sprawozdania prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw), a także prezydiów poszczególnych rad narodowych niższego stopnia,

2) udziela prezydiom rad narodowych wytycznych dla ich działalności,

3) udziela prezydiom rad narodowych pomocy w zakresie wykonywania ich zadań oraz podejmuje czynności w celu upowszechnienia osiągnięć w działalności poszczególnych prezydiów rad narodowych,

4) rozstrzyga sprawy sporne pomiędzy prezydiami wojewódzkich rad narodowych oraz między ministerstwami a prezydiami tych rad,

5) ocenia działalność prezydiów rad narodowych z punktu widzenia jej zgodności z prawem i zasadniczą linią polityki państwa,

6) zawiesza wykonanie uchwał wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województwa) przedkładając sprawę do rozstrzygnięcia Radzie Państwa oraz uchyla uchwały prezydiów tych rad narodowych w przypadku sprzeczności uchwał z prawem lub zasadniczą linią polityki państwa, jak również może z tych samych powodów uchylać uchwały prezydiów rad narodowych niższego stopnia,

7) może zawiesić w czynnościach przewodniczącego i inne osoby wchodzące w skład prezydium wojewódzkiej rady narodowej (miejskiej w mieście wyłączonym z województwa), jeżeli swoją działalnością naruszają prawo lub zasadniczą linię polityki państwa.

Art. 68.

Prezydia rad narodowych koordynują działalność prezydiów rad narodowych niższego stopnia oraz nadają kierunek ich pracy i w tym zakresie przysługują im odpowiednie uprawnienia określone w art. 67, z tym, że uprawnienia określone w pkt. 7 tego artykułu przysługują tylko prezydium wojewódzkich rad narodowych (miejskich w miastach wyłączonych z województw).

Art. 69.

Ministrowie w wykonaniu powierzonych im zadań kierowania określonymi działami administracji państwowej i kierownicy urzędów centralnych:

1) udzielają resortowo właściwym wydziałom wytycznych dla ich działalności,

2) udzielają wydziałom fachowej pomocy i instruktażu w zakresie wykonywania ich zadań oraz podejmują czynności w celu upowszechnienia osiągnięć w działalności poszczególnych wydziałów,

3) sprawują fachową kontrolę działalności wydziałów oraz oceniają ją z punktu widzenia zgodności z prawem i zasadniczą linią polityki państwa,

4) na podstawie przepisów ustawowych uchylają lub zmieniają decyzje wydziałów.

Art. 70.

Kierownikom wydziałów przysługują w stosunku do wydziałów niższego stopnia uprawnienia określone w art. 69.

ROZDZIAŁ 9.

Komitety blokowe, zebrania wiejskie, sołtysi

Art. 71

1. Na terenach miejskich tworzy się komitety blokowe (osiedlowe, uliczne, domowe) jako stałe reprezentacje mieszkańców powołane do umacniania więzi pomiędzy miejskimi (dzielnicowymi) radami narodowymi a mieszkańcami miast oraz do zapewnienia współdziałania mieszkańców z radami narodowymi w zakresie zarządzania domami, polepszania warunków bytowych i kulturalnych mieszkańców oraz wykorzystywania ich inicjatywy i aktywności społecznej.

2. Tryb przeprowadzania wyborów oraz zasady organizacji i działalności komitetów blokowych określa miejska (dzielnicowa) rada narodowa. Prezydium miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej udziela komitetom pomocy w ich pracy.

Art. 72.

1. Celem rozpatrywania spraw dotyczących poszczególnych wsi, wchodzących w skład gromady, zwołuje się zebrania mieszkańców tych wsi (zebrania wiejskie).

2. Dla zapewnienia stałej łączności między poszczególnymi wsiami a gromadzką radą narodową i jej prezydium, mieszkańcy wsi wybierają sołtysa

Art. 73.

1. Na zebraniu wiejskim omawia się w szczególności sprawy dotyczące:

1) poprawy warunków gospodarczych, bytowych i kulturalnych mieszkańców wsi,

2) rozwoju produkcji rolniczej,

3) upowszechnienia wiedzy rolniczej,

4) warunków sanitarnych i porządkowych wsi,

5) postulatów mieszkańców wsi.

2. Zebrania wiejskie mogą być poświęcone wyjaśnianiu celów i wytycznych polityki władzy ludowej, poprawie warunków gospodarczych i bytowo - kulturalnych wsi drogą czynów społecznych i samoopodatkowania oraz sprawie wykonania obowiązków wobec państwa.

3. Zebrania wiejskie zwołuje się również celem wysłuchania sprawozdania z działalności gromadzkiej rady narodowej, jej prezydium i radnych.

Art. 74.

1. W zebraniu wiejskim mogą uczestniczyć mieszkańcy danej wsi, którym przysługuje prawo wyboru do gromadzkiej rady narodowej

2. Zebranie wiejskie zwołuje sołtys z własnej inicjatywy, bądź na zlecenie gromadzkiej rady narodowej lub jej prezydium, albo na żądanie większości wyborców, zamieszkałych na terenie danej wsi.

3. Termin i miejsce zebrania wiejskiego powinny być zawczasu podane do publicznej wiadomości.

4. Zebranie wiejskie otwiera i przewodniczy na nim sołtys. Z przebiegu zebrania sporządza się protokół, który przesyła się do prezydium gromadzkiej rady narodowej.

Art. 75.

1. Sołtysa wybiera zebranie wiejskie, zwołane przez przedstawiciela gromadzkiej rady narodowej; przedstawiciel ten przewodniczy na zebraniu.

2. Sołtysa wybiera się na okres 3 lat spośród osób uprawnionych do udziału w zebraniu wiejskim. Wybór sołtysa spoza grona radnych wymaga zatwierdzenia przez gromadzką radę narodową.

3. Zebranie wiejskie może odwołać sołtysa przed upływem okresu, na który został wybrany; odwołanie wymaga zatwierdzenia przez gromadzką radę narodową.

4. Gromadzka rada narodowa lub prezydium powiatowej rady narodowej może odwołać sołtysa, który nie wywiązuje się ze swych obowiązków lub dopuścił się przestępstwa.

Art. 76.

1. Sołtys pracuje w myśl wskazań prezydium gromadzkiej rady narodowej i utrzymuje stałą łączność między mieszkańcami wsi a prezydium.

2. W szczególności sołtys czuwa nad wykonywaniem przez mieszkańców wsi obowiązków, wynikających z przepisów prawa oraz z uchwał gromadzkiej rady narodowej i jej prezydium, jak również reprezentuje postulaty mieszkańców wsi wobec prezydium gromadzkiej rady narodowej.

3. Prezydium gromadzkiej rady narodowej zwołuje okresowo narady sołtysów.

4. Sołtysi nie będący radnymi biorą udział w sesjach gromadzkich rad narodowych z głosem doradczym.

5. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady i tryb wyboru, szczegółowy zakres działania oraz prawa i obowiązki sołtysa.

ROZDZIAŁ 10.

Przepisy końcowe

Art. 77.

1. W sprawach przekazanych przez obowiązujące dotychczas przepisy do właściwości prezydiów rad narodowych, właściwe są odpowiednie wydziały.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do spraw zastrzeżonych przez obowiązujące przepisy do kolegialnej właściwości prezydiów rad narodowych; w przypadku, gdy od decyzji prezydium rady narodowej przysługuje odwołanie, rozstrzyga je prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Art. 78.

1. Tworzenie, łączenie i znoszenie gromad, zmiana ich granic oraz ustalanie siedzib gromadzkich rad narodowych następuje w drodze uchwały wojewódzkiej rady narodowej, po zasięgnięciu opinii mieszkańców.

Uchwała wojewódzkiej rady narodowej o tworzeniu, łączeniu i znoszeniu gromad wymaga zatwierdzenia przez Radę Ministrów.

2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, podlegają ogłoszeniu w dzienniku urzędowym wojewódzkiej rady narodowej.

Art. 79.

1. Wszystkie przysługujące mieszkańcom gromad prawa własności, użytkowania lub inne prawa rzeczowe i majątkowe pozostają nienaruszone.

2. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia unormuje sprawy zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania.

Art. 80.

Zasady podziału większych miast na dzielnice ustali Rada Ministrów za zgodą Rady Państwa.

Art. 81.

Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb przekazywania radom narodowym oraz pomiędzy poszczególnymi radami narodowymi państwowych przedsiębiorstw, zakładów i instytucji, jak również poszczególnych obiektów majątkowych.

Art. 82.

1. W przypadku rozwiązania rady narodowej (art. 65 pkt. 6) zarządza się przedterminowe wybory; wybory te przeprowadza się w terminie określonym przez Radę Państwa i przy odpowiednim zastosowaniu przepisów o wyborach uzupełniających.

2. Rozwiązując radę narodową, Rada Państwa zleca radzie narodowej wyższego stopnia powołanie nowego prezydium na okres do chwili wyboru prezydium przez nowo obraną radę.

3. Kadencja rad narodowych wybranych zgodnie z postanowieniem ust. 1 upływa jednocześnie z wygaśnięciem kadencji pozostałych rad narodowych.

Art. 83.

Tracą moc:

1) ustawa z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. Nr 14, poz. 130 z późniejszymi zmianami).

2) ustawa z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191 i z 1957 r. Nr 17, poz. 87).

Art. 84.

1. Dziedziny działalności, które w myśl przepisów niniejszej ustawy należeć mają do zakresu działania rad narodowych, a w dniu jej wejścia w życie należą do właściwości innych organów, będą przekazane radom narodowym w terminach określonych przez Radę Ministrów, jednakże nie później niż do dnia 31 grudnia 1959 r.

2. W przypadkach, gdy niniejsza ustawa powołuje się na postanowienia odrębnych ustaw, do czasu ich wydania stosuje się przepisy obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy wydane na podstawie ustaw wymienionych w art. 83, o ile nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

4. Pełnomocnicy gromadzkich rad narodowych działający na podstawie dotychczasowych przepisów pełnią swoje obowiązki do chwili wyboru sołtysów na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 85.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

— SPORT — SPORT

HOKEJ

Resovia — JKS 5:0 (2:0, 3:0). Mecz przerwany.

Stal Rzeszów — Czuwaj Przemyśl 4:0 (2:0, 1:0, 1:0).

BOKS

II LIGA

Skra W-wa — Warta Poznań 10:10

WISŁA KRAKÓW — BRDA BYDGOSZCZ 13:7

Stal Mielec — Stal Czechowice 14:6.

BOKS A KLASA

Polonia Przemyśl — Stal I B Mielec 14:4

PIŁKA NOŻNA

Stal Dęba — Polonia Przemyśl 0:1 (0:0).

Unia Sarzyna — Górnik Gorlice 3:1 (1:1).

Tarnovia I b — Czuwaj Przemyśl 1:0 (0:0)

TOTO — LOTEK

Jazda szybka na lodzie	12
Skok w dal	— 34
Skok o tyczce	— 35
Trójskok	— 43
Tenis	— 44
Żużel	— 49

ekonomii politycznej

w kierunku odwrotnym, które na pewnych etapach mogą hamować tendencję spadku stopy życiowej i nawet doprowadzić do jej podniesienia, autorzy wskazują, że podstawowa linia rozwoju kapitalizmu polega na obniżaniu się stopy życiowej robotników.

W trzecim wydaniu podręcznika nie będzie mowy o dwóch podstawowych prawach kapitalizmu — przedmonopolistycznego i monopolistycznego. Istnieje jedno podstawowe prawo kapitalizmu — prawo wartości dodatkowej, ale formy jego przejawiania się są niejednakowe: przy kapitalizmie przedmonopolistycznym przejawia się ono głównie poprzez przeciętny zysk i cenę produkcji, a przy imperializmie formą panującą jest wysoki zysk monopolistyczny i cena monopolistyczna. Podręcznik poda też sformułowanie prawa wysokiego zysku monopolistycznego i ceny monopolistycznej.

Zostaną też wprowadzone zmiany do pojęcia kapitalizmu państwowego — zostanie w nim uwzględniona dokonana przez Lenina charakterystyka kapitalizmu państwowo-monopolistycznego, którego istota polega na tym, że stanowi on wyższy stopień uspołecznienia produkcji. W definicji zawartej w podręczniku podkreślono, że treścią ekonomiczną kapitalizmu państwowo-monopolistycznego jest kapitalistyczne uspołecznienie produkcji, dzięki czemu odbywa się przygotowanie ekonomicznych przesłanek socjalizmu po zwycięstwie rewolucji socjalistycznej. Oddzielnie natomiast będzie potraktowane — nowe zjawisko kapitalizmu państwowego typu specjalnego — w krajach słabo rozwiniętych, które zdobyły niepodległość. Podręcznik wykaże postępowość tego typu kapitalizmu państwowego, a jednocześnie to, że różni się on zasadniczo od kapitalizmu państwowego w krajach budujących socjalizm.

W sposób nowy podręcznik oświetli szereg spraw związanych z pogłębieniem się ogólnego kryzysu kapitalizmu po drugiej wojnie światowej. Zgodnie z uchwałami XX Zjazdu, autorzy jako główną cechę kapitalizmu w okresie powojennym przyjmują fakt powstania światowego systemu socjalistycznego i rozpadu kolonialnego systemu imperializmu. Jednocześnie jednak autorzy wskazują, że zjawiska te nie oznaczają absolutnego zmniejszania się rynku kapitalistycznego ani zatrzymania się reprodukcji rozszerzonej. Podręcznik rozpatruje szereg czynników, wpływających na zmianę cyklu po II wojnie światowej: odnowienie kapitału podstawowego, postępy techniki przyśpieszone wyścigiem zbrojeń i pogonią za wysokim zyskiem monopolistycznym, militaryzacja ekonomiki, wzmożenie się nierównomierności rozwoju kapitalizmu itd.

Zmiany zostaną wprowadzone również do rozdziałów traktujących o okresie przejściowym od kapitalizmu do socjalizmu i ekonomii politycznej socjalizmu. Zmianie ulegnie m. in. **stalinowskie sformułowanie podstawowego prawa socjalizmu, które, zdaniem autorów, zawiera pewne braki: nie odzwierciedla ono dostatecznie pewnych tez Lenina na ten temat, jak również określającej roli produkcji w stosunku do spożycia.** Prawo to będzie w nowym wydaniu sformułowane w sposób następujący: **nieustanne rozszerzanie i doskonalenie produkcji na bazie przodującej techniki w celu najbardziej pełnego zaspokajania rosnących potrzeb społeczeństwa, systematycznego podnoszenia dobrobytu i wszechstronnego rozwoju wszystkich członków społeczeństwa.**

Również środki produkcji są towarem

W rozdziale pt. „Produkcja towarowa, prawo wartości i pieniądza przy socjalizmie" znajdzie pełniejsze uzasadnienie konieczność produkcji towarowej w społeczeństwie socjalistycznym i będzie wykazany towarowy charakter środków produkcji, jak również oświetlone działanie prawa wartości w procesie produkcji, w szczególności w produkcji środków produkcji.

Po zreferowaniu przez prof. Ostrowitianowa innych jeszcze zmian, które mają być wprowadzone do podręcznika, rozwinęła się dyskusja, podczas której jedni ekonomiści wyrazili aprobatę dla projektowanych zmian, inni zaś polemizowali z tezami autorów. M. in. były głosy za zachowaniem podstawowego prawa socjalizmu w sformułowaniu Stalina, przeciw uznaniu środków produkcji za towar. Były również głosy kwestionujące istnienie w każdej formacji charakteryzującego jej podstawowego prawa i inne.

Po dyskusji i słowie końcowym prof. Ostrowitianowa, który odpowiedział swoim polemistom i zwrócił uwagę na cenne propozycje, Rada Naukowa uchwaliła zalecić autorom podręcznika przestudiowanie materiałów z posiedzenia i uwzględnienia ich przy ostatecznej redakcji podręcznika.

URUCHOMIENIE WIELKIEJ INWESTYCJI W ALBANII

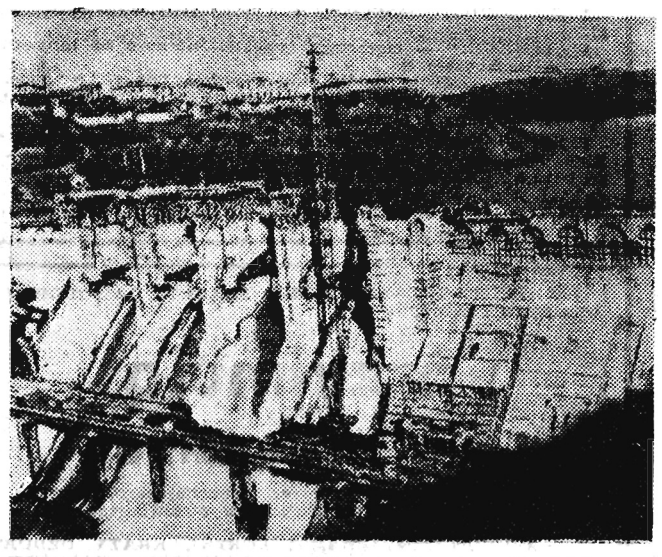

W Albanii odbyło się ostatnio uroczyste otwarcie elektrowni wodnej im. Karola Marksa na rzece Mati. Roczna produkcja energii ma wynosić 120 milionów Kwh.

Na zdjęciu: Zapora elektrowni.

Fot — CAF

I w Leżajsku powinna stanąć przetwórnia owocowo-warzywnicza

Lasy leżajskie dostarczają sporo owoców leśnych i grzybów. W roku ubiegłym wywieziono z lasów powiatu leżajskiego 1.000 ton owoców leśnych. Duże ilości owoców szczególnie jagód wysłano za granicę.

Bogaty jest również powiat leżajski w sady owocowe. Mieszkańcy wielu wsi jak Grodziska, Krzeszowa, Sanzyny, Zasania i Woli Zarczyckiej zakładają sady i sadzą drzewa owocowe wzdłuż drogi. Szczególnie dużo jest wiśni, orzechów włoskich, jabłoni, grusz i śliw. Coraz więcej spotkać można w sadach drzew mrozoodpornych. W roku ubiegłym wywieziono z powiatu leżajskiego 10 tys. ton owoców ogrodowych. Nie brak tu również warzyw.

Bogactwa lasów, sadów i ogrodów leżajskich stwarzają zaplecze dla przetwórni owoców i warzyw, o której powstaniu dawno już się tu mówi.

Za zlokalizowaniem przetwórni w Leżajsku przemawia również to, iż plac pod budowę znajduje się przy linii kolejowej, jest więc możliwość przeprowadzenia bocznicy. — Warto postarać się o to, aby i w Leżajsku mogła powstać przetwórnia owocowo-warzywnicza.

W Stalowej Woli wypito w ciągu roku 78 tysięcy litrów wódki

Jak wykazała statystyka, ilość sprzedanej wódki na terenie Stalowej Woli stale wzrasta. I tak w roku 1957 „skonsumowano" 67.900 litrów wódki czystej oraz 11 tysięcy litrów wódek gatunkowych. Na wódkę wydano ponad 9,5 mln zł. Dla porównania warto podać, że w tym samym czasie zakupiono w „Domu Książki" w Stalowej Woli 85 tysięcy tomów książek łącznie z podręcznikami szkolnymi na sumę 1.300 tysięcy złotych.

Za „przepite" pieniądze można byłoby postawić 5 bloków dla około 130 rodzin. Na razie ograniczono sprzedaż alkoholu w kawiarni „Oaza". Wydaje się, że dwa sklepy „monopolowe" w Stalowej Woli to też za dużo. Może zajmie się tym Wydział Handlu MRN w Stalowej Woli i inne organizacje społeczne. (wb)

KALENDARZYK spotkań

Po licznych sobotnich i niedzielnych spotkaniach wyborców Rzeszowa z kandydatami na radnych na dziś zaplanowano tylko jedno. Odbędzie się ono w okręgu wyborczym Nr 10 — w świetlicy Straży Pożarnej przy ul. Mickiewicza o godz. 18.

Komunikat WUML

„Zawiadamiamy słuchaczy WUML, że dnia 28 bm. o godz. 15 wygłoszony zostanie wykład pt. „Wybrane zagadnienia z filozofii polskiej i rosyjskiej z XVIII i XIX wieku" przez tow. mgr Zawadę. Odbędą się również ćwiczenia dla roku I nt. „Teoria produkcji towarowej, wartość i pieniądz", a dla roku II nt. „Filozofia okresu XVII i XVIII w.".

RADIO

Program I na fali 1322 m
Program dnia: 8.15 11.50.
Wiadomości: 5.00 6.00 7.00 8.00 12.04 15.00 19.00 21.00 23.00.

Od godziny 5.00 do godziny 8.15 Transmisja pr. II 8.35 Muz. i aktualności 9.00—11.50 Przerwa 12.20 „Na swojską nutę" 12.40 Pieśni ludowe z Pomorza 12.50 Audycja dla młodych historyków z cyklu „Śladami przeszłości" 13.15 Tańce symfoniczne 13.30 Koncert orkiestry mandolinistów rozgłośni Polskiego Radia pod dyrekcją Edwarda Ciuksy 14.00 Audycja szkolna dla klas III i IV — z cyklu: „Gawędy muzyczne" 15.16 Koncert solistów 15.46 Radziecka muzyka rozrywkowa 16.10 Międzynarodowy Uniwersytet Radiowy — wykład dr Miliana Haszka pt.: „Doświadczenia nad embrionem" 16.30 „Gitara klasyczna" 17.00 Radiowy kurs nauki języka angielskiego 18.00 „Sława i chwała" odcinek 7 powieści Jarosława Iwaszkiewicza 18.20 Z cyklu: „Nasza wspólna sprawa" rozważania o wychowaniu 19.15 Muzyka taneczna 19.40 „Panopticum" — szkice literackie Zofii Villaume-Zahrtowej 20.00 „Wielcy mistrzowie Bel Canta" 21.26 Wiadom. sportowe 21.30 Rozmowa o dziejach muzyki 22.20 Poeta Harszyszu — Karol Beandelaire — audycja z cyklu: „Poeta i świat".

Program II na fali 367 i 3106 m
Program dnia: 6.40 15.05.
Wiadomości: 5.00 6.00 7.00 8.00 8.30 12.05 16.00 18.30 20.00 23.50.

5.30 Poranne rozmaitości rolnicze 8.36 Utwory Sergiusza Rachmaninowa 9.00 Audycja szkolna dla klas I i II 9.20 Koncert rozrywkowy w wykonaniu orkiestry Rozgłośni Łódzkiej PR. pod dyrekcją Henryka Debicha i Zygmunta Gzelli 10.00 Radiowy kurs nauki języka rosyjskiego 10.15 Poranny koncert kameralny 11.00 Z cyklu: „Gadki ludowe — gadki mazurskie i warmijskie" pt. „Dziad swoje i baba swoje" 11.20 Wspomnienia balowe — wiązanka 12.20—15.05 Przerwa 15.10 Koncert Małej Orkiestry Dętej z Poznania pod dyrekcją Henryka Beimcika 15.30 Dla dzieci starszych — audycja dr Zofii Radwańskiej — Paryskiej pt.: „Ozdoba Tatr — limba" z cyklu: „W świecie roślin" 15.50 Borodin: „Nokturn — 3 część 2 kwartetu smyczkowego 16.05 Koncert krakowskiego chóru Polskiego Radia pod dyrekcją Alojzego Klucznioka 16.25 Gra zespół instrumentalny Jerzego Wasiaka 17.00 Cykl pieśni Ludwika van Beethovena „Do dalekiej ukochanej" 17.20 Najpiękniejsze walce 18.00 Smetana: „Blanik" — poemat symfoniczny z cyklu: „Moja ojczyzna" 19.00 Koncert pt. 4x15" 20.35 Walce ze świata teatru — wiązanka 20.45 Teatr Eterek 21.10 Muzyka taneczna 22.00 „Dyskusja przed mikrofonem" 22.30 „Sylwetki współczesnych kompozytorów — Michał Spisak" 23.30 Melodie na dobranoc.

RZESZÓW
Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 3, ul. Gosiara 1
Dyżur stały: Apteka Społeczna nr 4, ul. Dąbrowskiego 56 w niedziele i święta czynna od godz. 10 do 13
Pogotowie Ratunkowe, tel. 09, ul. Obrońców Stalingradu 29
Pogotowie MO: tel. 07
Straż Pożarna: tel. 08, ul. Mickiewicza 10
Informator kolejowy: tel. 18-33
Orbis: tel. 16-35
Postój taksówek: tel. 10-50

MIELEC
Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 86, Osiedle WSK, Blok 78

STALOWA WOLA
Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 84, ul. Staszica 9

NISKO
Dyżur stały: Apteka Społeczna nr 56, ul. Apteczna 20

PRZEWORSK
Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 67, Rynek 137

ŁAŃCUT
Dyżur stały: Apteka Społeczna nr 48, ul. Rzeźnicza 17

KOLBUSZOWA
Dyżur stały: Apteka Społeczna nr 35, ul. 3 Maja

DĘBICA
Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 15, ul. Spółdzielcza 7

PRZEMYŚL
Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 60, ul. Jagiellońska 6

JAROSŁAW
Dyżur nocny: Apteka Społeczna nr 23, Rynek 8

BIBLIOTEKI

Biblioteka i czytelnia Wojewódzkiego Ośrodka Propagandy Partyjnej (ul. 3 Maja 23) czynna w poniedziałki, piątki i soboty od godz. 13—18, we wtorki od 13—16

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie ul. Tkaczowa

Wypożyczalnia dla dorosłych czynna od godz. 10 do 19.

Czytelnia dla dorosłych czynna od godz. 11 do 19.

Wypożyczalnia i czytelnia dla dzieci czynna od 11—17

Powiatowa Biblioteka Publiczna, ul. Tkaczowa — czynna od godz. 11—19.

Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna (plac Zwycięstwa) dla nauczycieli i osób przygotowujących się do zawodu nauczycielskiego czynna od godz. 8 — 20

Biblioteka Techniczna NOT w Rzeszowie ul. 1 Maja (gmach WRN)

Wypożyczalnia i czytelnia czynna od godz. 15—19

Z CAŁEGO WOJEWÓDZTWA

Poniedziałek 27 STYCZNIA 1958 r.

Biblioteka WDK (ul. Okrzei 7) czynna we wtorki, środy, czwartki i piątki od godz. 15—19 w niedzielę od godz. 10—14.

Biblioteka i wypożyczalnia Woj. Poradni Kulturalno — Oświatowej — czynna codziennie, oprócz świąt od godz. 8 — 16.

TEATR

TEATR IM. WANDY SIEMASZKOWEJ — nieczynny

KINA

RZESZÓW
ZORZA (ul. 3 Maja) — Edward i Karolina godz. 16, 18 i 20
ŚWIT (ul. Langiewicza) — Umberto D. — godz. 18 i 20
APOLLO (ul. W. Hibnera) — Stawka o życie godz. 17 i 19
PRZODOWNIK (ul. Pstrowskiego) — Przygody Pata i Patachona godz. 17 i 19
WDK (ul. Okrzei 7) — Pętla — godz. 17 i 19
MEWA (ul. Dąbrowskiego) — Igraszki z diabłem — godz. 17 i 19

GÓRNO
ZDROWIE — Mateczka

MIELEC
Bajka — Eroica
Tęcza — Fernand cowboy
Dom Kultury — Monsieur Ripois

DĘBICA
Uciecha — Jego rybki
Związkowe — Czterdziesty pierwszy

DĘBA
Metalowiec — Noc sylwestrowa

ŁAŃCUT
Znicz — Czarny rynek w Paryżu
Związkowe — Torrente Indiano

PRZEWORSK
Warszawa — Człowiek w żelaznej masce

STALOWA WOLA
Wrzos — Miałem siedem córek
Stal — Odrodzeni

TARNOBRZEG
Wisła — Miliony na wyspie

NISKO
San — My dwoje

KOLBUSZOWA
Grażyna — Wujaszek z Ameryki

LEŻAJSK
Radość — Sinha Moca

ROZWADÓW
Polonia — Bohaterowie są zmęczeni

PRZEMYŚL
Roma — Indiański wojownik
Bałtyk — Pod chmurami
Olimpia — Gdyby wszyscy ludzie dobrej woli
Klub Garnizonowy — nieczynne

JAROSŁAW
Gdynia — Futro nurkowe
Klub Garnizonowy — Damski krawiec

LUBACZÓW
Melodia — Ostatnia walka Apacza

UWAGA: repertuar kin podajemy wg informacji CWF.

FOTOPLASTIKON — Rzeszów (ul. 3 Maja 9a — w podwórzu) czynny codziennie od godz. 9 — 20

FOTOPLASTIKON PRZEMYŚL — ul. Kościuszki 7 czynny codziennie od godz. 13—19, w niedzielę i święta od godz. 10—13 oraz 16—19

DLA każdego coś smacznego

CO DZIŚ NA OBIAD?

ŻUR pszenno-owsiany z jajkiem na twardo (żur kupujemy w sklepie w cenie 6 zł za słoik o zawartości 0,90 l. Po otwarciu może stać 7—10 dni).

MAKARON zapiekany z kiełbasą.

KOMPOT.

ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH GOSPODARSTW ROLNYCH w CIESZANOWIE pow. Lubaczów

OGŁASZA PRZETARG

na sprzedaż

skasowanych ciągników marki „URSUS" (2 szt. ogumione), ciągnika m-ki „ZETOR" 1 ciągnika m-ki „URSUS" (kolorak) oraz maszyn i narzędzi rolniczych różnego rodzaju.

Przetarg odbędzie się w dniu 4. II. 1958 r. o godzinie 8, w GOSPODARSTWIE NOWE -SIOŁO — Zespół. K-119/1

NARODOWY BANK POLSKI ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI w Rzeszowie

ogłasza przetarg nieograniczony

na sprzedaż
samochodu osobowego marki „Fiat" — 1100. Przetarg odbędzie się w dniu 15 lutego 1958 r. o godzinie 10. Cena wywoławcza 22.500 zł. Przystępujący do przetargu zobowiązany jest złożyć wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej najpóźniej w przeddzień przetargu. Przetarg odbędzie się w miejscu zagarażowania tego samochodu tj. w Rzeszowie przy ul. Kniewskiego 1, gdzie również można dokonywać oględzin codziennie w godzinach od 10 do 12. K-117/3

DYREKCJA ELEKTROWNI STALOWA WOLA Przedsiębiorstwo Państwowe

OGŁASZA PRZETARG

na sprzedaż samochodów:

1) „SKODA" — samochód osobowy typ 1101, cena wywoławcza 31.500 zł.
2) „RENAULT" — ciężarowy typ 2161, nośność 2,5 tony cena wywoławcza 42.000 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 1 marca 1958 r. o godz. 8, w Elektrowni Stalowa Wola. W/w pojazdy można oglądać w każdy wtorek i piątek w godzinach 7—9.

Zgłaszać należy się do Oddziału Gospodarczo-Transportowego Elektrowni Stalowa Wola. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć najpóźniej w przeddzień przetargu wadium w wysokości 10 procent ceny wywołania, do kasy Elektrowni Stalowa Wola, lub do NBP O/Stalowa Wola nr konta 1319-6-58. K-118/1

WARSZTATY ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ w Miejscu Piastowym

przyjmują do wykonania

z materiału dostarczonego przez zamawiającego, wszelkie roboty wchodzące w zakres ślusarstwa budowlanego jak:

OGRODZENIA, BRAMY, FURTKI, KRATY OZDOBNE, KRATY ROZSUWANE, BALKONY, BALUSTRADY SCHODOWE itp.

Zamówienia prosimy kierować na adres: Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Miejscu Piastowym, pow. Krosno n/Wisłokiem. K-113/1

RZESZOWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO OBROTU NASIONAMI „CENTRALA NASIENNA" w Rzeszowie, ul. 1 Maja (gmach WRN)

ZAWIADAMIA ROLNIKÓW

że prowadzi drobną wysyłkę nasion traw na podsiewy łąk i pastwisk i okopowo-pastewnych — za zaliczeniem pocztowym.

Dysponujemy następującymi gatunkami traw:
- RAJGRAS ANGIELSKI, WŁOSKI, HOLENDERSKI,
- FRANCUSKI,
- KOSTRZEWA ŁĄKOWA, KOSTRZEWA CZERWONA, WIECHLINA ŁĄKOWA, TYMOTKA, WYCZYNIEC ŁĄKOWY, STOKŁOSA BEZOSTNA
- oraz okopowo-pastewnymi jak:
- BURAKI PÓŁCUKROWE, MARCHEW PASTEWNA,
- BRUKIEW PASTEWNA,
- KAPUSTA PASTEWNA i RZEPA ŚCIERNISKOWA.

Zamówienia z podaniem ilości, gatunku nasion oraz dokładnego adresu prosimy kierować pod w/w adresem.

Należność za nasiona i opakowanie płatne przy odbiorze przesyłki na poczcie. K-120/3

KOMITET BUDOWY DOMÓW JEDNORODZINNYCH w Mielcu

OGŁASZA PRZETARG

na wykonanie

dokumentacji techniczno-kosztorysowej na budowę na terenie Osiedla — sieci elektrycznej, gazowej, wodociągowej i kanalizacyjnej. Oferty z podaniem terminów i kosztów wykonania w/w dokumentacji należy składać w zalakowanych kopertach w Biurze Zarządu Komitetu, Mielec, ul. Kościuszki 6, pokój 10, w terminie do dnia 8 lutego 1958 r. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 10 lutego 1958 r. o godz. 14. W przetargu mogą wziąć udział Biura Projektów i uprawnione osoby prywatne. Zastrzega się prawo wyboru oferenta. Szczegółowych informacji udziela Zarząd Komitetu codziennie w godzinach urzędowych. G-067/1

KWATERMISTRZOSTWO KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ MILICJI OBYWATELSKIEJ w Rzeszowie

ogłasza przetarg nieograniczony

na sprzedaż
3 SAMOCHODÓW OSOBOWYCH marki „Skoda" — 1101.
1 SAMOCHODU marki „Citroen" 11BL
1 SAMOCHODU marki „Gaz-67" (osobowo-terenowy).

Cena wywoławcza samochodów: „Skoda" i „Gaz-67" — 22.500 zł, „Citroen" — 26.250 zł. Przetarg odbędzie się w dniu 6. II. 1958 r. o godz. 10 na placu Stacji Obsługi przy ul. Poniatowskiego Nr 18. Pojazdy będą wystawione do oglądania w dniach 3 i 4. II. 1958 r. w godzinach od 11—14. Przystępujący do przetargu zobowiązany jest złożyć wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej najpóźniej w przeddzień przetargu. K-116/1

Pracownicy poszukiwani

ELEKTRYKA-INSTALATORA zatrudnią natychmiast Rzeszowskie Zakłady Przemysłu Terenowego w Rzeszowie. Wymagane kwalifikacje: egzamin czeladniczy w zakresie elektrotechniki oraz co najmniej 4-letnia praktyka w wykonywanym zawodzie. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Zgłoszenia osobiste przyjmuje referat kadr Rzeszowskich Zakładów Przemysłu Terenowego w Rzeszowie, ul. Hoffmanowej 5. K-115/2

KIEROWNIKA do ZAKŁADU UTYLIZACYJNEGO w Rzeszowie — Staromieściu — zatrudni natychmiast Rejonowe Przedsiębiorstwo Przetwórcze Odpadków Zwierzęcych i Roślinnych w Krakowie, ul. Piekarska 9. Warunki: wykształcenie średnie rolnicze lub ekonomiczne oraz praktyka w przedsiębiorstwie przemysłowym. Wynagrodzenie w zależności od kwalifikacji: 1.800—2.400 zł plus premie w/g obowiązującego regulaminu. Podania wraz z życiorysem kierować na wyżej podany adres. K-114/2

KALKULATORA na samodzielnym stanowisku technika normowania — specjalność obróbka skrawaniem na Wydziale Narzędziowym, zatrudni od zaraz ŁAŃCUCKA FABRYKA ŚRUB w Łańcucie. Wymagane kwalifikacje — wyższe lub średnie wykształcenie techniczne oraz długoletnia praktyka. Warunki płacy do omówienia na miejscu. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Dział Zatrudnienia i Płac — ŁFS. K-102/2

Ogłoszenia drobne

Podziękowanie

ORDYNATOROWI Szpitala Wojewódzkiego w Rzeszowie dr Chabince za szczęśliwie przeprowadzoną operację oraz dr Kuczyńskiemu wraz z całym personelem II Oddziału Chirurgicznego za serdeczną opiekę w czasie choroby — wyrazy podziękowania składa Mączyński Jan. G-074/1

Nauka

KORESPONDENCYJNE kursy kroju, szycia i modelowania dla potrzeb domowych prowadzi Zakład Doskonalenia Rzemiosła w Rzeszowie. Zapisy przyjmuje i udziela informacji Ośrodek Szkolenia Zaocznego Zakładu — Rzeszów, ul. Lwowska 27. K-105/1

Sprzedaż

SPRZEDAM samochód „Adler" 6 cylindrowy, bagażówka. Przemyśl, Sebastiańska 11. Pg-043/1

FUTRO nowe z baranków — sprzedam. Rzeszów, Dąbrowskiego 56 blok 23 m. 26. G-073/1

SPRZEDAM młocarnię szerokomłotną. Wieś Turbia 267, poczta i stacja kolejowa Turbia, obok Rozwadowa. Pg-044/1

SPRZEDAM motor ropny „Deutz" 15 KM. Pazdan Andrzej, Gumniska Fox, pow. Dębica. Pg-046/1

SPRZEDAM połowę kamienicy (5 pokoi i 2 kuchnie) z parcelą, w Gorlicach przy ul. Waryńskiego. Wiadomość telefoniczna 509, Jasło. Pg-047/1

Kupno

KUPIĘ samochód małolitrażowy do remontu „Citroen", „BMW", „DKW", „Opel-Super", „Hanomag", „Skoda" lub inny. Oferty z podaniem ceny i stanu — kierować: Katowice, ul. Mikołowska 46/5, telef. 374-21, Huber. G-069/1

DOM jedno lub dwurodzinny względnie większy w Rzeszowie, Czudcu, Babicy lub okolicy — nawet bez wolnego mieszkania — kupię. Wiadomość: Rzeszów, 3 Maja 32/6. G-070/2

KUPIĘ duży przenośny kiosk. Zgłoszenia Biuro Ogłoszeń, Rzeszów. G-075/1

Zguby

KAWALEC Stanisław zamieszkały Dylągówka, pow. Rzeszów zgubił na terenie Jasła książeczkę wojskową wydaną przez WKR Rzeszów. Pg-042/1

Lokale

ZAMIENIĘ mieszkanie komfortowe, samodzielne, 1 pokój — kuchnia w Rzeszowie, na podobne w Łańcucie — najchętniej na osiedlu. Oferty pisemne: Rzeszów, Biuro Ogłoszeń, Żeromskiego 5. Pg-64/1

ZAMIENIĘ trzy pokoje, kuchnia, pełny komfort w centrum Opola na podobne w Przemyślu, lub wydzierżawię pół domu z ogrodem może być na przedmieściu Przemyśla. Wiadomość: Przemyśl-Zasanie, ulica Zawiszy Czarnego 16. Pg-045/1

Różne

PRZYSTĄPIĘ jako wspólnik do wytwórni wód gazowych — jestem fachowcem. Zgłoszenia kierować: Rzeszów, Biuro Ogłoszeń. Pg-068/1

NOWINY RZESZOWSKIE

wydaje Wydawnictwo Prasowe „Nowiny Rzeszowskie" RSW „Prasa". Redaguje Kolegium. — Adres redakcji: Rzeszów, ul. Żeromskiego, budynek Komitetu Wojewódzkiego PZPR (III piętro).

Telefony: Centrala 11-42, naczelny redaktor 10-75, zastępca redaktora naczelnego 16-00, sekretarz redakcji, wewn. 17, dział partyjny, wewn. 87, dział ekonomiczno-rolny, wewn. 88, dział kulturalny, wewn. 98, dział miejski, wewn. 83, dział sportowy i dział informacji 13-98, dział terenowy, wewn. 15, dział łączności z czytelnikami, wewn. 91. Redakcja nocna 10-17 (18-36). Administracja tel. 18-56, finansowy, wewn. 78, wydawniczy, wewn. 77, administracja, wewn. 92. Oddziały redakcji: Przemyśl, ulica Waryńskiego nr 15, tel. 27-00. Krosno, ul. Słowackiego 6 (II piętro) pokój 22, tel. 499. Mielec, plac Dzierżyńskiego (KP PZPR) — tel. 207, 104.39. Stalowa Wola, ul. Wolności (bud. PMRN) tel. 261.

Biuro Reklam i Ogłoszeń — 18-52.

Cena prenumeraty pocztowej miesięczna 15 zł, kwartalna 30 zł, półroczna 60 zł, roczna 120 zł.

Druk. Rzesz. Zakł. Graficzne. D-2-73